

TRIBUNA

REDACTIA
și ADMINISTRAȚIA
Deák Ferenc-utca 20.
—
INSERTIUNILE
se primesc la administra-
ția.
Manuscrise nu se în-
poiază.
Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Sanționarea prealabilă. Abandonați!

Campanie detestabilă.

II.

(R.) Nu trebuie să mai pierdem vremea dovedind, că actual regim electoral din statul ungar este cât se poate de nefavorabil pentru naționalități. Au fost chiar unguri, de pildă Ugron Gábor, cari au recunoscut marea nedreptate ce ni-se face și au stăruit pentru o reformă în sens democratic.

Abstracție făcând însă dela nedreptățile legii, detestabile mai ales în Ardeal, am fost și suntem loviți mai ales prin reaua împărțire a cercurilor electorale și prin abuzurile de tot felul, cari nici azi nu sunt stavilite cum trebuie prin vre-o lege.

Chiar regimul acesta electoral, lui Dr. Ajtay i se pare prea favorabil pentru noi. El se plânge anume (pag. 14 a broșurei sale) că după actuala împărțire, ungurii n'au majoritate decât în 229 cercuri electorale, pânăce naționalitățile au majoritate în 184 cercuri (românii 57, slovacii 43), »representarea lor este dar cu mult mai intensivă, decât li-s'ar cuvenit în virtutea numărului și a stării lor culturale și economice«.

După logica susnumitului profesor și sociolog maghiar, este o nedreptate ca 3 milioane români să aibă majoritate în 57 cercuri electorale, opt milioane de unguri pot să aibă însă de patru ori atâtea... Adevărul este însă, că niciodată în parlamentul ungar n'au fost nici măcar 40 deputați români. S'au îngrijit toate guvernele de pe vremuri să împedecă asta chiar cu — bacionetele, cecece a provocat apoi retragerea naționalităților din parlament și decretarea pasivității.

Ca să poată susține însă necesitatea și dreptatea reformei electorale așa cum o propune Andrassy, susamintitul învățat maghiar nu se jenează să afirme chiar cel mai condamnat neadevăr: spune că actuala lege electorală din Ardeal e nedreaptă pentru unguri și nu garantează stăpânirea ungarilor asupra celorlalte naționalități.

Ceva mai enorm n'a scris nici cel mai din urmă gazetăraș maghiar. Știe azi doar și străinătatea, că în Ardeal s'a introdus cenzul anume pentru oprirea românilor și până ce ungarul votează în virtutea drepturilor sale istorice, dela români se cer împlinirea a o mulțime de condițiuni, așa că servitorii unguri dela vre-o pretură ori dela vre-un proprietar au adesea mai multe voturi decât un sat întreg de români ardeleni.

Până unde merge cu sofizmele și îndrăzneala de a căuta să prostească lumea, Dr. Ajtay prezintă ca o nedreptate faptul că dintre cei 42.400 alegători maghiari din Ardeal, 28.000 sunt în patru comitate ma-

ghiare (secuiești), ceilalți sunt împrăștiați în cele 11 comitate cu majoritate nemaghiară.

Dar cine e de vină dacă ungurii au majorități numai în comitatele secuiești? Și este vre-o nedreptate faptul că naționalitățile au majorități în 11 comitate?

Desigur că nu. El prezintă însă astfel lucrurile pentru a motivă oarecum infamia ce ne-o prepară Andrassy, care prin lege, în chip artificial vrea să formeze majorități ungurești în detrimentul naționalităților.

Datoria guvernelor și a legislațiunii este adică, după părerea lui Ajtay: »Să creceze unitatea națională și să elupte deplina independență« (pag. 23).

De interesele naționalităților nu vrea să știe, după cum nesocotește până și cele mai elementare drepturi cetățenești chiar, când vorba e de români ori slovaci (celelalte naționalități nu l preocupă într'atâta). Și fiindcă »unitatea« aceasta nu se poate face câtă vreme naționalitățile formează jumătate din populația țării, Ajtay pledează pentru o unitate în parlament. Să nu mai poată adevărat pătrunde în dietă români ca pe vremea fostelor guverne. Iață de ce el condamnă sufrul universal (pag. 26) și întru a-l face urgisit înaintea tuturor ungarilor, își ia aier de savant și citează pe câți epigoni toți (din străinătate) cari au scris împotriva sufrajului universal. N'are însă fruncheța să citeze și pe bărbații de stat, cari au luptat și au introdus sufrajul universal în statele culte europene.

Ca să-i sperie pe unguri a se gândi măcar la o reformă electorală în acest sens, arată că în Austria la alegerile din urmă s'au comis în mai multe locuri abuzuri mari. Cecece nu dovedește însă de loc că sufrajul universal e de condamnat, ci cel mult că oamenii (administrația) sunt păcătoși.

Tocmai faptul acesta ne face pe noi să insistăm pentru sufrajul universal. Pentru că dacă se pot comite abuzuri chiar sub regimul sufrajului universal și într'un stat cult cum e Austria, e lesne de închipuit ce fel de alegeri se vor face sub regimul oligarhiei pe care ni-l prepară Andrassy, a cărui proiect cu dreptul de vot plural este combătut de altfel chiar de sociologi maghiari, cum sunt Dr. Jászai, Zigány, Concha (profesor universitar), Balogh, Issák și alții.

De ce mentalitate se conduce Ajtay, rezultă din îngrijorarea pe care o manifestă (la pag. 54) în caz când nu s'ar admite pluralitatea votului. E scrie anume: »In caz când nu ar fi pluralitatea votului, față de 557.000 voturi ale clasei de sus și mijlocie, pătura de jos a poporului ar dispune de 916.000 voturi, va să zică ar avea o majoritate atât de uriașă și de precumpe-

MENTUL
24 Cor.
12
2
Duminecă
4 Cor.
România și
10 Cor.
pentru Ro-
mânia pe
franc.

ele semioficioase toate, dar mai ales particulară ce primim din cel mai izvor, ne face cunoscut că M. Sarhul Francisc Iosif, care prin Medalia 1906 ne puse în perspectivă su-universal așa cum el este azi în Au-sanționat prealabil proiectul care Andrassy vrea să introducă ul de vot plural, cecece ar însemna area milioane de români, slovaci și de cel mai elementar drept cetățe-chiar desființarea noastră ca națio-

mai încapă nici o îndoială, că pro-acesta va fi primit cu imensă major-in parlament. Opoziție serioasă nu vor-ecât naționalitățile. Nici reprezentanții ra însă nu vor putea face vre-o is-lucru real în nici un caz nu, căci dreptatea este pe partea lor și oricât-le lor vor fi elocvente, coaliția li va-cu puterea brută.

de ce deputaților noștri nu le rămâne a alegă un nou mijloc de tactică. curile noastre hotărâtoare s'a și vorbit de finerea unei conferințe ori congres-uror aderenților sufrajului universal-ificat, pe de-o parte pentru a se pro-mpotriva proiectului contelui Andrassy, altă parte pentru a se discuta dacă-crebui a se face un ultim apel la Co-deoarece așa se vede: multele tele-oin atâtea adunări populare n'au avut-efect la Curte.

tot cazul, în fața situațiunii noi se-ve ca factorii noștri competenți să-și-zeze atitudinea, s'o facă cunoscută și-mari a poporului, ca astfel lupta vii-ca și în trecut, așa și în viitor să se-în deplina cunoștință a lucrurilor,-monie perfectă și trăgându-se consec-le din noua desfășurare a politicii-ai.

oricât ne vedem adevărat de abando-și ajunși pe mâinile oligarhiei-ghiare, noi românii nu renunțăm-luptă, ci strângându-ne și mai mult-urile, vom căuta și mai impunător să-afirmăm ca neam, să cerem drepturile-rale și rol în alcătuirea și conducerea-ului.

în trecut peste noi vremuri și mai grele-ocum, fără să ne pierdem. Nu ne vom-temura nici în fața loviturii ce ni-se-ște!

mpotriva: cu cât ne vedem mai vitreg-și, cu atât ne vom îmbărbăta mai mult-om căuta să înfruntăm mai voinicește-ururilor.

nitoare, în cât *clasa de sus* și de mijloc nu s'ar putea nicăiri validită!

Intreaga preocupare a marelui învățat (!) nu este deci decât — *clasa de sus*.

De altfel nici afirmația de mai sus nu exprimă adevărul: ori cât de mare ar fi majoritatea »pătorei de jos«, »clasa de sus«, are putința de a-și alege reprezentanți și în tot cazul știe perfect meșteșugul de a face din »pătura de jos« — unca!

*

Susnumitul autor ajunge deci, în cele din urmă, la concluzia, că numai dreptul de vot plural poate mântui pe unguri, iar votarea și în acest caz să nu fie secretă, după comună și obligatoare, cum cer — demagogii, ci votarea să fie pe față, căci aceasta întărește moralul cetățenilor și mai presus de toate să fie, unde numai se poate, în comună în care *majoritatea locuitorilor este maghiară* (pag. 67).

Trecutul apropiat ne arată că ce însemnează asta: la Cehul Silvaniei de pildă, două mii alegători români de pe sate nu pot alege în comuna cu locuitori maghiari, ci se întorc acasă cu capetele sparte, ba s'a ales cu capul spart chiar și septegenarul candidat Gheorghe Pop de Băsești... Numai așa s'a putut realiza ideea pe care Ajtay o exprimă în broșura sa (pag. 73): »O bună împărțire electorală este ca centrele maghiare să fie păzite de majorizarea și reprezentarea mai intensivă a locuitorilor din comunele mai mărunte...«

Ideia asta a exprimat-o un intelectual (?) ungar cu prilejul alegerii dela Dobra, în 1903, când în calitatea sa de »reprezentant al ideii« (eră șef de stație) se indignase și cerea ca prezidentul alegerii să nu permită ca »horda sălbatică de valahi« să-i majorizeze pe ei, cei câțiva slujbași unguri, căzuți ca din cer printre români.

Nu ne îndoim, că Andrassy așa și-a și ticluit proiectul: să fie pe placul tuturor intelectualilor maghiari.

Moștenitorul de tron pentru proiectele lui Andrassy. Față de svonorile ce se ventilează de multă vreme, că proiectele de reformă ale contelui Andrassy ar fi întâmpinat greutăți din cauza atitudinii potrivnice votului plural a moștenitorului de tron, ziarul »Neues Wiener Tagblatt« declară pe baza unor informații primite din izvor absolut autentic, că moștenitorul de tron, Francisc Ferdinand, deși eră la început, în principiu, împotriva dreptului electoral plural, — decând i-a acordat contelui Andrassy audiența dela Belvedere în iarna trecută, n'a mai avut nici un cuvânt de împotrivire.

Broboada de iluzii țesută în jurul celui, care »va să vină« — ni-se destramă dureros...

Criza cabinetului Beck. Majestatea Sa împăratul a primit ieri la Schöbrunn în audiență specială pe ministrul președinte austriac, baronul de Beck. Ziarele din Viena anunță, că dl Beck ar fi prezentat cu aceasta ocaziune demisia întregului său cabinet, precum și planurile privitoare la reconstruirea cabinetului. Toți membrii cabinetului se vor întruni azi în consiliu, având să hotărască de felul demisionării. Urmasul dlui Beck, după cum se știe, va fi actualul ministru de interne, dl Bienert. În noul cabinet majoritatea membrilor vor forma-o socialisții creștini.

Prezintarea reformei electorale. Camera — după cum anunță oficiosul »B. T.« — va fi convocată pe Miercuri săptămâna viitoare. În aceasta ședință ministrul Andrassy va prezenta reformă legii electorale, iar raportorul comisiei financiare va citi proiectul bugetului pe 1909.

Anexarea. Proiectul de lege despre anexiunea Bosniei și Herțegovinei conține — după cum se anunță oficios din Viena — trei paragrafi. Întâiul întinde suveranitatea domnitorului asupra provinciilor anexate. Al doilea conține proclamarea drepturilor de succesiune. Al treilea rezervă corporilor legiuitoare ale Austriei și Ungariei dreptul de

a rezolvi chestiunea că unde să fie alin vinciile anexate. Comunicatul oficios s după cât se prevede camera ungară va mântule înainte de toate cu acest proiect care-l va prezintă ministrul președinte

Aniversara A. S. Principelui Carol

În cursul lunii Octombrie A. S. Principelui Carol a implinit vârsta de 15 ani. Acum clasa V a liceală, prin urmare licean de superior, gata de a pași pragul unei activități largi. Dela această vârstă începe formarea cății personale și deprinderilor cari vor da apoi în tot cursul vieții manifestările care Publicul îl va vedea de acum înainte mă A. S. Principele Carol în suita Soveran fără voie, la vederea lui va face și pres asupra ceea ce el gândește și vrea. Pe a fost uniforma care atrage atenția, înainte este mica personalitate, care începe formeze sub uniformă...

Presă, de regulă, nu cunoaște discreția mai ales când i se oferă ocazii ca această vreme. De altfel suntem covinși, că proiectele presei nu se va turbura într-un voltarea studiilor micului principe. A. S. licean, dar un licean dintre acei ce nu să fie amețit prea ușor.

Toți cari vin în contact direct cu Principelui Carol sunt plăcut impresionati de vivacitatea și inteligența sa, și mai ales de spontaneitatea decății. Aceste calități nu se împreună cu vacitatea vorbirii și poate că este un bincitarea vorbirii se întreține deseori în profuziunea judecății. Principele se arată în toate ocaziunile, ca o mică personalitate luntară. El știe ce vrea, și mai ales vrea și alții voința lui. Peste câțiva ani, no doim, această voință se va afirma și în presă.

Principele este un mare amator de atletism. Acestui sport dănsul consacră marele din orele libere. Împreună cu câțiva din săi liceeni, a întreprins o excursiune cu automobil prin Ardeal. Această excursiune l-a sionat foarte mult și dănsul vorbește și a frumusețea țării străbătute. Mai în micul excursionist doarme câte o noapte fal Bucegilor, a căror floră o cunoaște bine. Când automobilul nu este în mișcare Principele îl examinează și se distrează la mecanismul său. Toate roțile și aparate mecanice sunt obiecte de curiozitate aproape obiecte fascinătoare. Sunt zile

FOIȚA ZIARULUI »TRIBUNA«

Spiru Călin.

De Ioan Slavici.
(Urmare și fine).

IX.

În vreme ce popa ne purta cu vorba umblând mai pe la unul, mai pe la altul, ea se'ntâlnea cu Spiru la școală și se plimbau amândoi, ca să se înțeleagă, deși vorbeau despre toate câte sunt pe lume și afară de lume — numai despre casă nu. Ce ar fi și putut să vorbească, dacă popa se clătina mereu între două și poate!

Nu mai erau copii nici el nici ea și-și dădeau foarte bine seamă, că au slăbiciune unul pentru altul, ba și-o și mărturisiau aceasta încredințându-se unul pe altul, că nu e lucru mai plăcut decât să te întâlnești așa neștiut de nimeni, să te plimbi și să stai de vorbă. Ce frumos ar fi fost s'o ducă toată viața așa! — Oamenii, care trăiesc mereu împreună, foarte ușor se iubesc unul de altul și-și fac, adese-ori pentru nimic, unul altuia viața nesuferită: când te întâlnești însă numai așa, când te apucă dorul, viața se scurge în liniște plăcută.

A venit însă bruma și s'au scuturat frunzele,

au venit și zilele ploioase și plimbările par'că nu mai erau cu puțință.

Pentru Spiru da. El nu prea-și dădea seamă, că ploaia poate să împiedece pe cineva a ieși la plimbare: și-a pus mantaua de cauciuc, și-a tras gluga peste căciulă și-a ieșit.

S'a plimbat omul, s'a tot plimbat și-a așteptat. În cele din urmă s'a întors cuprins de adâncă amărăciune.

»Anzi!? Iși zicea, — o buricică ușoară ca asta e destul, ca ea să nu vie!?!«

Eră peste puțință. — I-s'a întâmplat, se vede, ceva.

Cuprins de viață neliniște, el a trecut pela noi, ca să vadă, ce este.

Eu nu ieram, se înțelege, acasă, iar Veta nu eră singură, ci cu Alina.

Ceva trebuia să le spună.

»Am fost, — zise, — la șosele și plimbându-mă, așa singurel, m'am gândit mai la una mai la alta și mi-a venit o idee.«

Veta schimba fețe.

»Cel mai cu minte lucru ar fi, — urmă el, — ca Părintele să se ducă la credit, să spună că vrea să facă un împrumut pe case și să ceară, ca experții să-i prețuiască casele. O să aștepte, cât prețuiesc casele. — Ar fi bine să sfârșim odată, ca să nu mai avem nevoie de a ne tot bate capul cu asta.«

»Mie puțin îmi pasă! — grăi Veta îndrăgindu-l. Faceți ce voinți!«

Așa zicea dănsa, dar, văzând măhuirea dăncă, vedeam, că altfel simte și gândea. Iar afară ploua — ploua, mărunț, dar atât încât și-se ură viața.

»Mă duc!« — grăi dănsa două zile în așa pe inserate, și sări în picioare.

»Unde te duci?«

»Mă duc!« — zise iar și dusă fu.

Eră peste puțință să-l lase așa cum îl

De ce adevă să nu se ducă la el acasă

De să nu se ducă!? — O s'o vadă cineva să aștepte lumea!

»Puțin îmi pasă!« — își zise printre dinți.

Dar se umilește, — i-se dă roabă.

Așa și voință. — De ce să n'o facă, dar

cu toată inima!? — Cum să nu facă, dar

mai putea să n'o facă!?

Mai bine roabă unui om decât stăpân nemernic.

»Atât ca Tereza pot să-i fac și eu, —

— și atât, cât Tereza, o să-i fiu și eu —

destul!«

»Se poate, domnișoară!? — se poate să

faci mie aceasta!? — grăi Spiru cuprins

vărată desnădăjduire când o văzu intrând

»Nu mai pot, — îi răspunse ea. — Mă

gândul, că D-ta îți faci nedreptatea dea

Telefon 287.

S'a deschis cea mai nouă

Telefon 287.

prăvălie de parfumerii, lucruri de artă și diferite articole.

Depositor de parfumerii, instrumente medicale, materii dagiat, aparate pentru îngrijirea bolnavilor, obiecte (preservative), de bărbierit, și pentru menaj; clăiri, compoziții, ape minerale, vinuri medicinale, preparate alimentare, bomboane; vâpseli și diferite materii

Máthé și Soțul, Kolozsvár, Ferencz József

orele libere sunt ocupate cu satisfacerea unei curiozități.

gustul pentru excursiune, A. S. Principele reușește și o perfectă amabilitate față de colegii liceeni, cu care vine în contact. Elevii: Vasile Romalo, Emil și Bubi Priboianu, I. Ionel N. Tomescu, Sfetescu, Mircea Neni-Oteteșanu, Costinescu, Sc. Mareș etc. sunt ca adevărați camarazi, și aceștia n'au ore de plăcut decât atunci când sunt în societatea principelui Carol.

Inhibirea pentru armată se manifestă la A. S. prin pronunțat. A. S. are un registru în care își înregistrează numele comandantilor și localitățile în care se găsesc diferitele regimente. Are o deosebită simpatie pentru figurile eroice din istoria țării, și înainte de toate pentru Napoleon I. Are diferitele arme, pare că artileria îl captivă și mult.

Studiul geografiei la început A. S. prin ajutorul colecției de timbre poștale, și acum însă este o mare plăcere în îmbogățirea acestei colecții.

Ca trăsătură caracteristică în toată înfățișarea A. S. Principei Carol se desprinde iubirea sa pentru egalitatea socială. Principele este departe de a fi vanitos pentru rangul său social, este mai puțin vanitos decât multe odrasle ale bogățiilor țării compatrioți. Este datorită această iubire și înclinațiuni înnăscute a sufletului său, ori datorită influenței pe care o exercită asupra lui pedagogul se-i dirijează educațiunea, elvețianul d. Moerlen? este greu de spus în momentul de față! Timpul ne va lămurii odată, ca să știm, dacă avem înaintea noastră un democrat înăscut, sau un aristocrat, a cărui sentimente au fost democratizate prin influența școlii.

Legenda populară adăogase la această înclinațiune spre democratism și înclinațiunile spre rină bănească, facerea de datorii și altele. La aceste înclinații din urmă întrezărea legenda o apropiere încă și mai mare între sufletul Principei și obiceiurile poporului nostru. Se pare însă că legenda n'a prins de loc adevărul. A. S. Principei Carol este departe de a fi risipitor; de daturile sale, și altele, nici urmă. În această privință avem regretul să constatăm că legenda a pornit pe un drum greșit.

Aceasta este deocamdată silueta tinărilor liceeni, despre care bătrânul nostru Suveran nu poate vorbi fără a avea ochii înmuiați de lacrimi, și în care neamul românesc întreg își pune atâtea speranțe
(„Noua Revistă Română“).

Lupta pentru votul universal.

Marele meeting din Arad.

Fruntașii români din Arad s'au întrunit azi la 12 la o constătuire la otel Vaș în chestia organizării unui mare meeting de protestare împotriva atentatului lui Andrassy.

Fruntașii români au luat cu adâncă amărăciune cunoștință despre vestea primită de ziarul nostru din izvor autentic, că Maiestatea Sa a dat antisancțiunea proiectului lui Andrassy.

Supt impresia aceasta consternătoare fruntașii români uniți în cugete și simțiri au decis unanim organizarea unui mare meeting în care să se întrunească delegați din toate comunele din comitat și la care să invite pe întreg clubul deputaților.

Conferența a mai hotărât apoi să invite la meeting și pe socialiștii din loc.

Conferența a lansat următorul apel către popor:

Frați români!

Guvernul vrea să facă o nouă lege de vot, mai rea și mai proastă, ca cea de acum.

Vreau să deie celor tari și mari câte două și trei și patru voturi, iar dela cei săraci și slabi vreau să ieie și votul, care l-au avut până acum.

Guvernul zice, că vrea să întărească numai o clasă din locuitorii țării și să slăbească pe celelalte, noi însă zicem că toate clasele și neamurile din țară trebuie să fie deopotrivă îndreptățite, precum deopotrivă poartă toate greutățile,

Ca țara să audă dorința noastră ne vom aduna cu toții *Duminecă în 15 Noembrie nou la ora 2 după amiază la Arad în Casa Națională.*

Aici vor vorbi deputații noștri naționali, iară noi vom trimite carte Maiestateii Sale Impăratului și Regelui nostru, în care vom cere votul universal și secret.

În ziua anumită veniți fraților, cu toții la Arad, ca să arătăm lumii, că și românii s'au deșteptat din somnul cel de moarte și pretind și ei drepturile cetățenești, cari li-se cuvin.

Dacă vreți să fiți și voi socotiți vrednici de o soartă mai bună în lumea aceasta, mișcați-vă. Bate și și-se va deschide, cere și și-se va da.

Arad, 8 Noembrie n. 1908.

Mihail Veliciu, Dr. Nicolae Oncu deputatul Iosășelului, Vasile Goldiș deputatul Radnei, Dr. I. Suciș deputatul Boroșineului, Dr. St. C. Pop deputatul Șiriei, Gheorghe Popovici referent, Vas. Beleş protopopul Aradului, Dr. Laurean Luca prot. gr.-cat. al Aradului, Dr. I. Trailescu prot. Chișineului, I. Georgea prot. Boroșineului, Procopiu Givulescu prot. Radnei, Cornel Lazar, protopopul Halmagiului, Petru Truția, Ioan Russu-Șirianu, Traian Vațian, Dr. Sever Ispravnic, Dr. Ioan Nemet, Iuliu Herbay, Dr. George Popa, Sever Bocu, Ioan Montani, Dr. Cornel Iancu, Dr. Iustin Marsieu, Dr. Ioan Ursu, Dr. Alexandru Marta, Dr. Constantin Missits, Dr. Augustin Ciavici, Dr. Tudor Moisil, Dr. Alexa Boțoc, C. Savu, Vasile Pap, Dr. Romul Veliciu, Ludovic Fazecaș, Dr. Cornel Ardelean, Dr. Teodor Papp, George Feier, Dr. Aurel Grozda, Dr. George Popovici, Dr. Iacob Hotăran, Dr. Vasile Avramescu, Axente Secula, N. Lazarescu, Dr. L. Chebeleş, Dr. A. Novac, Dr. T. Burdan, Gr. Mladin, Aug. Beleş, D. Popovici, Damaschin Medre, Iancu Ștefănuț, Dimitrie Muscan, Virgil Mihulin, Traian Terebenț, Cornel Grozda, Mihaiu Măcinic, Ioan Măcinic, Vasile Măcinic, Moise Gligor, Constantin Mihulin, Fabriciu Manușă, P. Felnecanu, P. Pelle, Teodor Moțiu, Cornel Popescu, Iosif Vuculescu, Dimitrie Maci, George Moldovan, Simeon Neamțu, Iosif Ognean, Ioachim Turcu, George Pleș, Alexandru Țăran, Solomon Giurcoane, Romul Motorca, I. Micloși, I. Cure, Dimitrie Olariu, Filip Leuca, Ioan Iercoșan, Emil Popovici, Petru Balint, Ioan Bogdan.

am venit atunci, cum a fost vorba, fiindcă nouă. Nu m'am dus fiindcă, văzând timpul urt, eram sigură, că n'o să vii D-ta“.

„Asta e, vezi, ceea ce mă amărăște și mă duce deasupra, — grăi dănsul viu emoționat. „Toți, care Vă aveți unii pe alții, nu vă dați seamă, ce este iubirea unui om ce stă singur în lume și nu înțelegeți, cum se dă el cu tot sufletul când găsește pe cine-va, de care se poate atașa și care-i primește iubirea cu îngăduință binecuvântătoare. Erai D-ta sigură, că nu am să vii? — m'ăși duce, domnișoară, și prin pohoiz, și în foc, și m'ăși duce chiar și dac'ăși ști, că mă alungi — numai să te fac să simți, cât de mult îți și am să țin viața mea toată la D-ta. — Dacă ce altă mulțumire ași mai putea să am în viața mea!“

Veta era desarmată și stetea tremurând și cu ochii plecați în fața lui.

Pentru că sunt sficios și cuprins mereu de curiozitate, ca nu cumva să supăr pe aceia, la care mă gândesc, — urmă ei, — voi mă socotiți un fel de om înimă de ghiață, cu care nu poate nimeni să se apropie?“

„Nu, nu! — eu, — strigă ea. — Eu sunt o inimă de sucită, pe care nu poate nimeni s'o mulțumescă“.

„Nu ești, Domnișoară, — întimpină el oarecum sfios. — Aceasta mie să nu mi-o spuie nimeni. — numai năvalnic și îndrăzneț. — Iată și tu: de ce ai venit aici? — ce să fac eu?“

„Nu cumva vrei să mă dai afară?“ — șopti ea.

„Asta nu, — răspunse ei, — apoi începu să se apropie, cum îi era obiceiul, prin casă.“

„Dar, — urmă peste puțin, — putem noi să vorbim și aiurea.“

E îmbrăcă după aceea pardesiul, își luă pălăria, îi dete brațul și eșiră amândoi.

Eram la masă Alina și eu când ne-am pomenit cu ei ca căzuți din cer.

Căzuți ei, dar și noi.

Vedeam și nu credeam ochilor; auziam și ne era parcă suntem într'aiurea.

Spiru Călin și Veta să se întâlnească prin acuză? să se plimbe pe cărări doznice? — să stea așa numai amândoi la el acasă? —

„De așa ceva tot n'ăși fi putut să cred!“ — zicea până chiar și Alina mea cea blajină, care îi mai era și soră. — Asta nu trebuia să mi-o facă!“

Eu eram foarte supărat — nu pentru că au făcut-o, ci pentru că au spus-o, căci lumea se vede cum se știe și până chiar și la nuntă se șoptiau prin colțuri multe câte numai în mințile atricate se pot ivi.

„Bine zicea Tereza: șade unde-l puț! — grăi Veta, ajunsă acum din față bătrână femeie tineră, între surorile ei, cu un copil la sân și cu altul culcat pe poala rocneli.“

„Da, — întimpină Alina, — dacă i faci toate voile și-l ghicești toate gândurile.“

„Cum adică să nu i-le faci când sunt și ale tale? — și cum să nu i-le ghicești când le ști de mai înainte? — răspunse Veta răsând din ochii ce-i mărunți și făcând gropiță 'n obrazii acum plini și rotunjiți, încât nu mai ieșeau la iveală umerii lor și falcile cele late. — Nu e oare bine, că i-am lăsat cumnatul casele? — Eată acum, după cinci ani abia, imi am banii aproape îndoiți, și puțin mai are și el de plăta.“

„Dar tot face gură.“

„Gură o să facă el cât va trăi, căci așa îi este firea — să se plângă într'una, — grăi iar Veta.“

— Face și italianul gură, dar azi mâne o să-l vezi lucrând în socotesla lui. — Rădeți apoi de noi, — urmă ea, — pentru că ne vedeți strămtorându-ne în casele aceste, pe cari le-a zidit numai pentru el singur, și nu ne facem rost de niște case mai cu lărgime când zidește atâtea pentru alții. Noi ne simțim însă mai bine în cuibușorul nostru, unde stăm oarecum mai apropiați unul de altul, n'avem nevoie să primim și am și eu mai puțină bătaie de cap. Las' să mai crească copiii, să vedem câți ni-o da Dumnezeu și o să le facem apoi lărgime că noauă nu ne trebuie.“

Așa zicea și ea, căci ei voia să aibă copiii săi lărgimea, pe care însuși o avusese la casa maichii preutesel.

Mai v iă însă el și altă ceva că dănsa încă nu știa, căci ar fi voit și ea, dac'ar fi știut, fie chiar și fără ca să voiască, — numai ca să nu lasă din voile lor.

Mai făcea Spiru și combinațiuni și socoteli, și operațiuni și mijlociri, se ducea regulat și la tribunal, și la bursă, dar nu le făcea ca mai înainte — când nu ținea seamă de ceea ce zic alții și răspundea cu un gost, cu o strămbătură ori cu o căntătură la toate clevetirile gurilor rele. Acum când avea casa lui, soția lui și copiii lui, neamuri și legături, era foarte simțitor, ținea la numele lui și se simțea strivit de dușmănia celor ce se simțeau jigniți de dănsul fie în interesele lor, fie în amoral lor propria. Gestal însă, mâna și căntătura nu putea să și le stăpânească, ba adeseori îi scăpă și vorba: „Nu mai e de trăit în lumea aceasta, în care e destul să fi om cum se cade, ca să se fie tuturor nesuferit“.

Adunarea socialiștilor.

Mâine, precum am anunțat, la ora 3 d. a. va avea loc adunarea socialiștilor în piața Tököly.

În conferința de azi a fruntașilor români s'a hotărât ca intelectualii români să se prezinte corporativ la adunarea de mâine, unde va lua cuvânt deputatul Dr. Ștefan C. Pop. În consecință se aduce la cunoștință că Românii vor pleca mâine la ora 3 dela cafeneaua »Vass« la întrunirea socialistă.

Socialiștii au afișat azi placate mari, invitând publicul la adunare și mai ales la retragerea demonstrativa pe străzi care va avea loc Luni seara.

Din Munți.

— Raport special. —

Suntem martorii unui admirabil moment din viața popoului nostru. Energia și voința de viață îngenunchiate atâta timp au erupt cu puterea elementară și ca o flacăra uriașă se întinde dela câmin la câmin furia indignării contra celei mai nouă mișcări, ce vrea să ne sape însași temelii ființei noastre. Și când toată suflarea românească din câte-și patru unghituri își ridică mândră capul, e mirare că în inima Ardealului, scaunul atâtor virtuți românești, încă s'a pornit viforul nemulțumirii? Inceputul s'a făcut și în conira tuturor șcanelor nu va fi lertat să ne oprim până când glasul de protestare nu va fi străbătut toate văile munților, de-a lungul și de-a latul.

Duminecă în 1 Noembrie st. n. s'a ținut adunare poporală în comuna fruntașă Bucium, cea din Abrudsat a fost oprită, dar se va fnoi cererea pe Dumineca viitoare, și anume în spațioasa curte dela banca »Detunata«. Un mare număr de popor bărbăți și femei, se adunaseră la orele 2 după amiază la chemarea fruntașilor. »Autoritățile« și pene de cocoș în abundență, natural n'au putut lipsi, pentru a dovedi până la absurd cât sunt de prisos. Printre cei de față erau: Dr. L. Pop, Dr. G. David cu dna, Ioan Simu preot și Dr. C. David din Abrud iar din loc: preoții A. Danciu, Adamovici și Agâ biceanu, mai departe Ionuț Macavelu, Candin David sen., Nicolae David, I. Iancu, Sasu, Lupu, T. Macaveiu, N. Adamovici etc.

„Știi ce m'am gândit eu? — ti zise el Vetei într'una din zile, pe la sfârșitul Lunei August. Se ce strugurii: n'ar fi frumos să cumpărăm unde-va, la deal, rodul unei vii și să petrecem acolo câte-va săptămâni. Li-ar face și copiilor bine“.

Nu-i eră lui de cele câte-va săptămâni, dar voia să vadă — nu ce zice, ci cum în adevăr se simte ea la țară, departe de toial lumii, în mijlocul unor oameni proști, care văd lucrurile fără de ochelari și judecă cu mintea, pe care li-a dat-o Dumnezeu.

Toamna apoi, după ce s'a încredințat, c'ar voi dănea și dacă el n'ar stărui, a cumpărat de veci și cele câte-va pogoane de viie, și livedea întinsă, și vre-o opt-zeci de pogoane loc de arătură și a plecat acolo, ca copiii lui să cunoască deocamdată lumea, în care și-a trăit el zilele.

Mergeam și noi cam des cu copiii pe la dâncii ca să luăm aier și să mai râsuflăm.

Ședeam într'una din zile în cerdacul larg al casei și ne nitam în valea largă, unde pășteau vacile cu vișei.

„Dar noi, — ti întrebai, — când ne încheiăm socotelile?“

„Mai va, — imi răspuse el. — Dă înainte cu cei 20 lei, că o să-ți prindă bine când o să-ți vie pețitori la față. — Ce ași fi făcut eu, — urmă apoi, — dacă n'ar fi fost Naie Petrică, Dumnezeu să-l ierte, ca să mă învețe a face socoteală?“

„Ceeace facem noi ceilalți, — ti răspusei: — Te-ai face că nu vezi, n'auzi, nu înțelegi nimic și-ai găfai înainte“.

— Sfârșit. —

O frumoasă ghirlandă de ochi negrii și albaștrii, — entușiști aderenți ai votului femeiesc, — înviorau cu luminile lor, de pe galeria casei apropiate, chipul adunării.

Adunarea o deschide seniorul preot A. Danciu bărbat încercat în lupte naționale și în scurte potrivite cuvinte expune poporul cauza convocării și-l invită să-și aleagă președinte și notar. Mulțimea îl aclamă cu însuflețire de președinte, iar de notar pe preotul Agârbiceanu. Președintele dă apoi cuvântul lui Dr. C. David candidat de avocat. Acesta într'o cuvântare plină de avânt, schițează fazele dezvoltării noastre, re-leavează îndeosebi momentele, care ne îndreptă-țesc a ne socoti element de cultură în țara aceasta, — care împrejurare ne impune datorința de a lupta pentru câștigarea unei poziții corespunzătoare în statul acesta. Despre mărirea străbună povestesc atâtea ruine monumentale păstrate până în ziua de azi. E dureros, că secole de-arândul n'am putut duce decât o luptă de apărare pentru bunurile noastre cele mai scumpe. Peste trezirea largă a conștiinței drepturilor noastre n'am putut trece nici azi. Dar pentru aceea nu vom lăncezi. Vom lupta necurmat până când avem firma credință, că va răsări și soarele fericirii noastre.

În lupta, ce o purtăm de prezent trebuie să ne îndemne îndeosebi faptele, că ceice vreau să ne desmoștenească nu sunt poporul maghiar, ci numai o clică stăpânitoare înbuibată. Și avem și cuvântul Maieștii Sale pe partea noastră. Și avem prietini și binevoitori și în afară de granițele țării, cari cu simpatie privesc lupta noastră dreaptă, cum e jenialul Björnson. (Să trăiască! Strigăte).

Și s'au angajat în luptă toate celelalte neamuri din această țară, slovacii etc. Muncitorimea sub flamura socialismului, încă este o oștire puternică, care de asemenea a pornit luptă dreaptă în contra reformei ce vrea să ne desmoștenească. Vom lupta deci fără prihană, căci nădejdea în izbânda finală e a noastră. (Strigăte de să trăiască! Așa-i!)

Urmează la cuvânt simpatiful preot I. Agârbiceanu, aprențiatul literat. Acesta într'o frumoasă vorbire pe înțelesul poporului, într'o limbă dulce românească, împede ca un izvor de munte îi fălmăcește poporului desvoitarea sistemului reprezentativ; cum luând parte la făurirea legilor pături tot mai largi ale poporului s'a dezvoltat votul universal. Lămurește apoi toată țesătura, nolma unul sistem reprezentativ și cari ar fi momentele, cari ar trebui băgate în seamă la crearea lui. Arată cum în cele mai multe state s'a introdus deja votul universal, egal și secret. (Strigăte: Și noi îl vrem!) Introducerea lui și la noi este chiar și dorința M. Sale a Impăratului. (Durere — s'a adevărit contrarul. — R.).

Spulberă apoi argumentația scrințită a celor ce vreau să ne răpească drepturile pe motiv c'am fi periculoși pentru țară. Dovezile noastre sunt istoria și faptele trecutului, iar nu vorbe late. Din contră prin nedreptățirea unora se slăbește țara, care ar trebui să ne fie tuturora mamă. Noi nu vrem decât egala îndreptățire. (Așa-i! strigăte). Scopul adunării de azi e de a atrage atențiunea guvernului asupra primejdiei ce o creiază pentru țară nedreptatea, ce-o plănuiește.

Analizează apoi rând pe rând toate punctele vătămătoare pentru noi din reforma plănuită a lui Andrassy, cum sunt restricțiunea cetitului și a scrisului, pluralitatea etc. Urmările unui astfel de vot sunt ura națională, războiul de clasă etc. Înșiră apoi toate mizeriile ce se leagă de sistemul votării pe față.

Pretindem mai departe spune, Introducerea votului universal și pentru comitate, căci numai așa am putea delătura anomalia, că în comitatele, unde suntem noi în majoritate, totuși alții dispun. Sfârșește între aplauzele sgomotoase ale mulțimii recapitulând cererea noastră dreaptă de a se introduce un vot universal egal și secret.

După aceasta se scoală dnul T. Macavelu și propune poporului adunat primirea unei rezoluțiuni în care se protestează contra reformei atentat a lui Andrassy, și cere introducerea unui vot universal, egal și secret. Deputaților și îndeosebi inimosul deputat al cercului, dlul A. Valda, pentru ținuta lor bărbătească în dietă, li-se votează mulțămită și încredere.

Propune apoi și trimiterea unei telegramae Maieștii Sale.

Se primesc ambele cu însuflețire. După aceste președintele mulțămii vine calde tuturora, cari au ostenit în Termină spunând că trăim zile grele, țru acea nu vom încetă de a lupta am atins izbânda. Aplauze și entușiști de: Să trăiască!

Adunarea poporală din Beclean

— Raport special. —

Ziua de 4 Noembrie 1908 pentru poporul Beclean și apropiere a fost o sărbătoare a cărei amintire va rămânea de-a purtă săpată în inima acelor cari fiind de față atâtea cuvinte calde și însuflețitoare în țărânilor români, cari sunt dedați să aude de sudălmii și vorbe de dispreț până ce singur cuvânt de laudă la adresa lor.

Mic și mare, tânăr și bătrân grăbește la 11 a. m. în sala hotelului din loc, pe înghesulește în scurt timp așa de tare parte însemnată a mulțimei adunate e stea pe afară la cele două intrări ale sălii. De președinte se alege Gregoriu Pușcariu, topopul Becleanului, secretar Alexandru Șieu-Sfântu.

Autoritatea politică e reprezentată prin pretorele Bărdy și notarul Fogolyán.

Adunarea o deschide bătrânul protopop o introducere scurtă și pătrunzătoare.

Primul orator este dl avocat Dr. Pavă când răsunară cuvintele »Onorată adunare poporală« ochii tuturor se îndreaptă spre mâine până la sfârșitul vorbirii sale așintit iubitului om al țărânilor.

Cu o voce sonoră și plăcută vorbește uneltirile și intrigile guvernului: »Nu e că mai dăunăzi ne au răpit școala și învăț acuma voiesc să ne despoale și de ultima și de ultimul drept ce li mai avem, de a de-a alege deputat. (Nu voim, nu ne lăsa strigă întreaga sală). Urmând oratorul, ară porului, că în înțelesul acestui proiect un cu avere multă are 3 voturi, până ce bleșt neștiutori de carte abla 30 de înși au atâtea tu-i cât domnul acela cu avere, — strigă indignare nu mal conteniau. Oratorul își sfârșește vorbirea prin a protesta în contra acestui și crede că dimpreună cu dânsul vor po toți, cari simțesc curat și românește.

Urmează vorbirea frumoasă și îmbărbătoră părintelui Cotuși. Acesta arată, că prin pro lul Andrassy nu numai țărânilor români chiar și țărânilor unguri sunt neîndreptățiți. foarte frumos, că țărânul român este iubitor patrie, ei atâtea secole de-arândul a udat ce gele său pământul patriei, și este gata a-și ori-și-când sângele pentru înflorirea și înaltă patriei sale; — dar pentru toate acestea dreptul său.

Își sfârșește vorbirea prezentând un proiect rezoluțiune în al cărui înțeles se trimite două peșe: una Maieștii Sale, iar cealaltă către deputaților naționaliști.

Dl protopop Pușcariu închide apoi adunarea mulțămind celor de față pentru viul interes dovedit pentru chestiunile naționale.

Dintre preoții din jur au luat parte apoi toți, iar inteligența română din Beclean a fost prezentată complet. Adunarea se sfârșește în urale însuflețite. Un participant.

Adunarea poporală din Viștea de Jos

— Raport special. —

Duminecă în 1 Noembrie, ziua adunării, plecat din Făgăraș la Viștea de jos: Dl deputat Dr. Nicolae Șerban, d-nul protopop Nicolae Băzeș, catechetul Dr. Dumitru Borcea și Dr. Vișcu, cand. de adv. Cu tot timpul desfășurării o mulțime mare de popor — cam la 800 imp din Viștea și comunele învecinate în frunte preoții lor, așteptau sosirea dlui deputat și în curtea spațioasă, a cărciumei Șandra.

Adresa:

Fabrica de spălat aburi „Kristály“

Kolozsvár (pályaudvar).

Fabrica de spălat cu aburi „Kristály“

Cu mașinăriile sale cele mai moderne, aranjată cu puteri electrice, spală, calcă și curăță albituri bărbătești și de dame, și tot felul de lingerie cu prețuri moderate. — La o sumă ce trece peste zece cor., pachetul se retrimite porto-franco. —

La 12 și jumătate au sosit oaspeții din Făgăraș, s-au dat jos în locuința părintelui Tulbure, unde împreună cu inteligența din loc și împreună au plecat spre locul adunării. Multe primime au primit cu strigăte de „Să trăiască“.

În jur de inteligența locală au participat din cele invocate următorii preoți: T. Dragomir și Vas din Arpașul de jos, M. Nicoară și A. Șerban din Ruter, George Boier din Cârța, D. Șerban și I. Comșa din Porumbac. N. Șerban, Al. Șerban din Voila, Banciu din Viștea de Jos, V. Mușat din Sâmbăta de jos, N. Cucu din Ribi, apoi Dr. Moldovan medic în Șercaia, Leon din Arpaș, un număr frumos de învățători fruntași din popor. Din partea autorității civile au fost de față prim-pretorul din Arpaș, domnul

la ora 1 d. m. dl deputat Dr. Nicolae Șerban câteva cuvinte indică scopul adunării și propune președintele al adunării în persoana dlui protopop al Făgărașului Nicolae Borzea și doi notari preoții Mateiu Nicoară și Axente Geamăn. Adunarea li acclama cu mare însoțire.

Protopopul dă apoi cuvântul părintelui din Arpaș, George Tulbure. A rostit o vorbire frumoasă, care a stârnit mare entuziasm. După d-sa vorbește dl Dr. Dumitru Borzea.

Cu mare entuziasm e primit din partea poporului iubitul lor deputat, dl Dr. Șerban. Dl Șerban arată însemnătatea ce o are adunarea de a fi pentru noi, bare privește peste tot și de 1 Noemvrie în care se țin în țara noastră numai din partea românilor peste 50 adunări populare, ca unul dintre cele mai înalte momente din viața politică a poporului nostru. Glasul atâtor mii de oameni vor răsună sigur întru izbânda cauzei noastre... și așa departe, în firul ideilor principale a vorbită și ținută la adunarea din Făgăraș din 13 Sept. cu multe și caracteristice variante.

Părintele Al. Șerban propune poporului de protestă contra nedreptăților ce ni-se fac și prezintă un proiect de rezoluțiune adresat către dieta țării, care e deja cunoscut și cetitorilor noștri dela alte adunări. S'a primit.

Dl dr. Vlaicu îndeamnă mulțimea de a fi cu credere față de deputații noștri și propune a primi o adresă de aderință clubului deputaților naționaliști pentru lupta deamă ce o duc binele neamului nostru. Adresa cunoscută primește între ovății aduse deputaților naționaliști și se încredințează cu trimiterea ei dl Dr. Nicolae Șerban.

După citirea telegramii dl protopop se adresează din nou poporului îndemnându-l ca frumoasele sfaturi primite la această sărbătoare să le pună fiecare la inimă, urmând să se facă. Face frumoasă comparațiune din viața noastră, că, după cum pământul numai atunci dă roade imbelșugate dacă e lucrat cu sârmantă, e îngrijit bine, astfel și noi numai prin muncă vom putea aștepta ca sămânța acum aruncată să-și aducă roadele sale. Mulțumind apoi oratorilor pentru zelul dezvoltat, declară adunarea de încheiată.

Din România.

Printul moștenitor al Serbiei prin România. Ieri noapte printul George al Serbiei a sosit în România prin punctul Ungheni, venind dela Petersburg.

Cu un tren special, printul a mers apoi spre Iași. La Ungheni românii au fost întâmpinați de dl Bărbulescu, ministru plenipotențiar al Serbiei la București.

A. S. R. Principele George al Serbiei și-a continuat azi drumul cu trenul special dela Chitila până la T. Severin.

Direcțiunea generală a porturilor și căilor de comunicație pe apă a pus la dispoziția Principei Moștenitor al Serbiei un vapor al serviciului navigației fluviale române, cu care a plecat dela T. Severin până la Belgrad.

La Severin, A. Sa Regală a fost întâmpinat și salutată de toate autoritățile române.

Dela Academia română. În sesiunea generală din anul 1912, Academia Română va decerne premiul Adamachi, de 5000 de lei, divizibil, celei mai bune lucrări, scrise în limba română asupra subiectului: „Cercetări originale asupra pelagrei în vederea etiologiei și combaterii boalei.“

Lucrarea va trebui să cuprindă:

1. Izolarea paraziților și materiilor toxice ale porumbului stricat.

2. Determinarea varietăților porumbului, a gradului, de alterațiune și a altor condițiuni având înrăuriri asupra boalei.

3. Stabilirea acțiunii patologice și legăturii cu pelagra a substanțelor vătămătoare și a paraziților porumbului.

4. Studii experimentale asupra specificității pelagrei și asupra substanțelor specifice active în contra pelagrei.

5. Statistica pelagrei, cât se poate de exactă, după ani, regiunii, vârstă, starea economică și sanitară, hrana și formele boalei.

6. Propuneri practice amănunțite pentru prevenirea și combaterea pelagrei.

Termenul prezentării manuscriselor este până la 31 Decembrie 1911.

*

Holera. Față cu scăderea considerabilă a cazurilor de holeră din Rusia, direcțiunea generală a serviciului nostru sanitar a dispus să se ridice cordonul militar de-alungul Prutului și Brațul Chilia. De asemenea au încetat de a face poliția de pază pe Dunăre cele trei monitoare ale diviziei marinei noastre.

Au rămas în față toate punctele de observație medicală pentru călătorii veniți din Rusia.

Călătorii vor fi desinfectați și puși sub observație medicală la domiciliul lor, timp de cinci zile ca și mai înainte.

Liga conservatoare.

Mercuri sara a fost o nouă întrunire în sala Dacia, de astădată aranjată de partidul conservator, care și-a inaugurat așa numita Liga conservatoare.

Despre aceasta Liga cât și despre întrunirea „Conservatorului“ ziarul oficial al partidului dă următoarea relație:

Aseară, a început, în sala „Dacia“ seria conferințelor anunțate de Liga conservatoare.

Inițiativa luată de mai mulți membri ai partidului pentru a schimba felul de propagandă și a contribui, astfel, la învierea atmosferei politice, este dintre cele mai laudabile și merită toată încurajarea publicului.

Sistemul întrunirilor, așa dupăcum le practicăm unii dintre adversarii noștri, sistemul întrunirilor cu înjurii, cu banalități, cu personalități, cu calomnii, este un sistem înjositor, el tinde la coruperea spiritului public, el depărtează preocuparea oamenilor dela lucrurile serioase, el este o dovadă despre lipsa de maturitate acelor cari îl practicăm. Conservatorii au crezut că a sosit ceasul ca aceste sisteme urcicioase și demoralizatoare să se răspundă cu alta mai potrivită, cu o societate civilizată care se bucură, de o jumătate de veac, de libertăți constituționale.

Lumea este sătulă de vechile feluri de a lupta, și este obosită de a auzi aceeasă frazeologie ridicolă și aceleași atentate la cinstea oamenilor, de aceea sala „Dacia“ eră aseară tixită de un public numărös, așa cum rare ori se vede la întrunirile publice din zilele de sărbătoare. Eră setos publicul să asculte voci liniștite și competente vorbind despre chestiile arzătoare dela ordinea zilei, și vorbind ca bărbați de stat, iar nu ca energumeni.

Dl Nicolae Filipescu a citit un discurs, care este un program. D-sa a arătat, în rezumat și într-o expunere clară și francă, care sunt vederile conservatorilor în chestii însemnate. Despre politica externă a României nu a spus prea multe, însă a accentuat punctul de vedere românesc care se rezumă în: prudență, depărtarea de orice aventură și respectarea angajamentelor interna-

ționale. D-sa a zis că România este cea mai credincioasă ascultătoare a tratatelor, cu condiție, ca toate statele să le respecte.

Apoi am amintit de reformele agrare ale guvernelor convenționale și a amintit că, politica vamală pe care o duce România este o politică de îngreunare a trainului și de sărăcire a tuturor.

Părerea d-sale este că tariful vamal trebuie modificat neapărat.

În urmă dl D. Nițescu și-a dezvoltat foarte interesanta d-sale conferință asupra chestiunii Dunării.

D. Nițescu este un adânc cunoscător al acestei chestiuni, de aceea cuvântarea d-sale, asupra unui subiect ce ar fi putut părea monoton, a deșteptat un mare interes în auditoriu.

Sala a ascultat cu o religioasă încordare lămuririle date, cu atâta competență, de conferențiar și a subliniat cu aplauze călduroase pasiunile patriotice în care dl Nițescu afirmă drepturile vechi ale României asupra marelui flaviu.

Conferința aceasta a făcut să fie cunoscută o chestiune foarte vitală pentru țară, pe care nu o știau în amănuntele mari decât foarte puțini oameni politici; publicul cel mare n'a știut niciodată mai mult decât că există o Dunăre și o chestie a Dunării și că asupra acestei Dunări românii au drepturi. În urma cuvântării domnului Nițescu multe nedumeriri au fost împrăstiate și mulți oameni cunosc acum întreaga chestie.

În rezumat a fost o seară instructivă pentru care inițiatorii conferințelor au dreptul la toate laudele. Cu asemenea cuvântări se face educația politică a publicului și se înobilează ințeleptele dintre partide, numai în așa fel poporul este pregătit ca să ia parte la viața publică și să merite drepturile pe care le posedă.

De campania de personalități și de ocări, la atentatele îndreptate contra onoarei celor mai onorabili fruntași ai țării acestora, partidul conservator răspunde acum. Dar răspunde așa după cum i-se cade unui partid în fruntea căruia stau oameni culți și cinștiți, răspunde cu vorbe conștiente și liniște, răspunde înlocuind personalitățile cu ideile, adresându-se numai la cugetarea și la sentimentele nobile ale auditorilor iar nu răscolind cele mai înjositoarea patime.

Conferențele „ligei conservatoare“ sunt un mare progres al vieții noastre publice.

Un cuvânt către învățătorii români.

Primum un apel înflăcărat, mai lung, din care reținem partea dela vale:

Baza proiectului de lege pentru votul conțelului Andrássy o formează scrișul și cetitul. O condiție, care spre cea mai mare nenorocire a poporului nostru, în așa de puțină măsură o are în cât își vine și rușine s'o spu, azi în secolul luminilor și în mijlocul Europei culte. De aici apoi îngrijorarea și irământarea cea mare; dovadă după cum am spus mai sus zăcile de adunări populare, ce se țin azi zilnic și din partea poporului nostru.

Frumoasă și măreață e lupta ce a pornit-o azi poporul nostru în contra atentatului ce ni-se pregătește. Mă tem însă, că această luptă după cum s'a putut experia din cele trecute, nu va fi ducătoare la izbândă. Vorba e, că noi și de data asta ușor putem rămânea cu protostările și cu nemulțămirile, ca și de alte dați, când ne-am ridicat glasul de nemulțămire în contra atâtor legi vătămătoare intereselor noastre naționale. De aceea după a mea modestă părere eu cred, că lupta noastră în contra noiei primejdii ce ne amenință, nu trebuie mărginită numai la manifestările de nemulțămire și de desaprobară, ci ea trebuie trecută de a dreptul și pe terenul faptelor. Celea mai sigure mijloace, celea mai bune și mai practice arme în contra acestui proiect de lege, nu pot fi decât armele luminii și ale culturii: scrișul și cetitul.

Până a mai vedeă cum se desfășură evenimentele dela ordinea zilei, să ne apucăm din

Dacă târguiți din articolele anunțate în ziarul nostru, vă rugăm ca la comandă să amintiți unde ați cetit aceste anunțuri.

bună vreme să înarmăm poporul cu aceste arme, și atunci de bună seamă că în mare parte am preîntîmpinat primejdia.

Iată deci pentru ce am aflat cu cale a vă atrage atențiunea, fraților învățători. Acum ca niciodată e rîndul vostru să vă faceți datoria de adevărați laminători și binevoitori ai poporului vostru. Cred, că pricepeți destul de bine însemnătatea acestor zile istorice. Părăsiți pe un moment indiferentismul ce-ar cuprinde sufletele voastre.

Înarmați-vă cu armele iubirii și ale dragostii de neam, și apoi cu aștea 'n inimă mergeți acolo în mijlocul aceluia popor, care v'a născut și care vă susține. Mergeți în mijlocul aceluia popor, care în decursul veacurilor pe lângă celea mai mari năcazuri v'a păstrat intacte celea mai sfinte și și mai frumoase comori ale voastre, cari se numesc: limbă, lege și moșie. Zic, mergeți în mijlocul aceluia popor, care în urma împrejurărilor vitrege a rămas în întunec; mergeți iubiților învățători români și deschideți-i ochii, ca să cunoască tainale nepătrunse pîn'acuma de mintea lui întunecată, ca așa să se poată bucura și el de acelea drepturi pe cari întrebuițându-le cu înțelepciune va putea ajunge și el la o viață mai bună și mai fericită.

Fraților iubiți, numai așteptați nici un minut; alarma a sunat de mult. Orice întârziere va fi în detrimentul nostru. Arătați țării, arătați lumii, ce poate face învățătorul român. Da, învățătorul acela, care poate și azi în multe locuri puțin e luat în seamă. Arătați lumii, că ce nu pot face alți fruntași ai poporului, care se țin cu mult mai sus ca voi, puteți face voi iubiților învățători români.

N'asteptați laude, n'asteptați remunerații, nu așteptați nimic. Azi când neamul nostru e în primejdie de moarte, deviza voastră să vă fie: Totul pentru neam. Nui vorbă aici de politică fraților, ci pur și simplu aici e vorbă numai de împlinirea chemării voastre mărețe.

Rogu-vă deci din inimă fraților colegi, scoboriți-vă în mijlocul poporului și-l adunați pe lângă voi, învățându-l să scrie și să citească, căci ori cum s'ar întoarce treburile, acestea lucruri nu mai spre binele și folosul poporului vor servi. Nici unul să nu lipsească dela postul său. Fiecare în comuna lui, acum cu începutul sărilor lungi de iarnă, ușor poate întemeia cursuri de scris și celit pentru toți aualfabeții din comună. Făcând acest lucru, veți da cel mai mare sprigin și ajutor oropsitului nostru neam, ajuns din nou în pragul celei mai mari primejdii ce l-au amenințat vre-odată. Imbrățișându-vă cu căldură, rămân al vostru coleg. Bucium-șeasa, Marian Sas învățător dir.

Afaceri învățătoresci.

Convocare. Despărțământul protopopesc Siria i-și va ținea proxima ședință Vineri la 7/20 Novembre a. c. în comuna Măderat în școala înv. P. Vancu, la care toți membrii și binevoitorii școlii sunt poștiți a participa. Siria, la 18/31 octombrie 1908. Teodor Cherechean m. p. notar. Alexiu Doboș m. p. președine.

Convocare. Conform §-lui 12 din Statutele reuniunii învățătorilor dela școalele populare gr. or. rom. confesionale de sub iurisdicțiunea consistorului gr. or. rom. din Oradea-Mare, — prin aceasta convoc adunarea subreuniunii învățătorilor gr. or. rom. din despărțământul „Beiuș” pe ziua de 30 oct. (12 nov.) a. c. — care se va ținea în școala gr. or. română „Beiuș”. Dobrestii, 1908 oct. 20 st. v. Ioan Moga, preș.

Mișcarea culturală.

Astra la Berind. Conform hotărârei aduse în ședința dela 29 Septembrie n. a. c. a comitetului Despărțământului Cluj, al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român”, avem onoare a convoca pe ziua de 8 Noembrie n. 1908 adunarea cercuală extraordinară a despărțământului nostru în comuna Berind. Cluj, Eugen Pop Păcurariu, director. Dr. Valentin Porușiu, secretar.

NOUTĂȚI.

ARAD, 7 Noembrie n. 1908.

— **Redactorul nostru Constantin Savu ridicat din pat și dus la parchetul din Oradea-mare.** Azi dimineața la orele 3^{1/2} s'au prezentat un polițist și un agent secret la locuința redactorului nostru responsabil **Constantin Savu**, l-au dus la gară, de unde însoțit de un polițist a fost transportat la parchetul din Oradea-mare.

Până la încheierea foii n'am primit nici o telegramă din Oradea-mare, așa încât stăm uimiți de procedura fără păreche a parchetului.

— **Impăratul Wilhelm la Viena.** Se telegrafiază din Viena: Impăratul Germaniei a sosit aseară la orele 6, cu automobilul și însoțit de moștenitorul de tron Francisc Ferdinand, dela Eckarstau la Schönbrunn, unde a fost călduros primit de către împăratul Francisc Iosif. Seara s'a dat un prânz de gală, luând parte și ministrii comuni. Impăratul Wilhelm a plecat cu trenul de 9.

— **Fondul ziaristilor.** Justin Ardelean, compactor în Arad a dat două coroane pentru fondul ziaristilor.

— **Hymen.** Ni se anunță onanția d-soarei Iulia Ioanovici, cu dl Dimitrie Lupea cand. de preot care va avea loc la 22 Noembrie st. n. în biserica gr. or. din Jena (com. Caraș.) Felicitările noastre.

— **Carte nouă.** A apărut „Chestia unirii bisericilor” de Virgil Pop. Ea se poate procura dela librăriile: Leon Alcalay (București); Sococ et. Co. (București); „Aurora” A. Todoran (Gherla); Frații Moravetz (Timișoara); Tóth Béla (Timișoara). Prețul 50 fileri.

— **Prelegeri cu proiectograful.** Dl Traian Friedrich, învățător, a ținut în Miniș două prelegeri populare bine cercetate, arătând prin icoanele proiectografului urmările triste ale beției și îndrumând prin pilde poporul de a se feri de această patimă urită. D-sa va ține azi Sâmbătă o asemenea prelegere în Pauliș, iar mâine, Duminecă, în Gioroc. O pildă de urmat!

— **Rectificare.** Primiți următoarele: Onorată Redacțiune: În „Tribuna” din 16/28 Octombrie a. c. Nr. 230, la „Noutăți” sub titlul: „Inconștienți”, pe baza unor informații false și incorecte ați binevoit a ne învinovăți cu unele lucruri, cari nu corăspund adevărului.

Deci în interesul adevărului vă rugăm, să dați loc acestei rectificări.

E adevărat, că episcopul reformat a venit la „târnosirea” turnului bisericii reformate din Turda dar nu este adevărat, că noi am fi luat parte la

serbare, — și nici nu s'a putut, fiindcă școala dela 10 până la 12 ore a. m. — și serviciul dumnezeesc în bisericile noastre.

La orele 1 și jum. a primit episcopul deputațiunile bisericești și civile, dintre am putut lipsi nici noi, ca reprezentanți gr. cat. din ambe „Turzile”, și dintre am lipsit nici reprezentantul bisericii greco-cat. din loc, pe care — cu voia sau fără voia — l-ați pomenit.

Acesta este purul adevăr și nimic mai mult. Primiți expresiunea stimei ce vă păstrează Turda la 2 Noembrie 1908.

Iosif Costin, protopop gr. cat. Nicolae P., preot în Turda. Am publicat scrisoarea de sus, pentru

ca să dați loc desvinovățirilor aceluia simț pe nedrept atacați, scrisoarea însăși e la sfârșit două pasaje, pe cari a trebuit să primim, pentru necuviința ce se afla în adresa redacției. Aceasta pentru-ca să se

— **Dela comitatul Sibillului.** Ședința ține comisiunea administrativă a comitatului biin și subcomisiunile ei, Luni, în Noembrie la orele 3 după amiază, în sala mică a comitatense.

— **În contra beției.** Guvernul din Arad a compus un proiect de lege, care are în vedere împiedecarea beției. În curând proiectul va fi prezentat reichsrathului spre dezbateri.

— **Viața socială română în Orăștie.** cum scrie „Libertatea” — e pe calea unei rări. Damae române fac pregătiri pentru trivită întrunire a familiilor, de prinderea lui, — iar pentru sfintele sărbători ale Crăciunului, pregătesc teatru, cu participarea dlui Bănușlu, directorul artistic al Societății de

— **Alegerea de preot la Biscarea.** regretatul Nicolae Șinca, a avut loc Duminică la 25 Octombrie n. Dintre 12 concurenți, ales tânărul preot Adam Lula dela Folt, cu înfrântatea voturilor.

— **O carte care se vinde bine** e „Cădar de Crăciun” a reginei Alexandra și care cuprinde fotografiile executate de ea cu mâna-i proprie.

Peste câteva zile va fi vindută întâia dată de milion de bucăți, căci din noua de 100.000 ce s'au anunțat, au fost comitate repede de tot 30.000 de bucăți. O mare din cărți merge în străinătate.

Comaniile de navigațiune fac și ele menzi mari de astfel de cărți, spre a le la călători.

— **O domnișoară de religione română** studiată în școală națională, inteligentă, economă bună și cu parale etc., e rugată zista pe lângă părinți, rudeni și cunoștinți numai dela tânărul comerciant român F. Gan din Fiume (Poșta) nr. 163 să cumpere tea, etc., și bomboane. El locuște în drassy nr. 21 și are telefonul nr. 945. Mănușii sunt proaspete, mai fine și mai ieftine la oricine și el le trimite francat și vama pachete postale de 5 kg. Epistolele scrie românește să se adreseze la susnumitul comerciant, care trimite și prețurile românești. Sunt binevăzute cocoanele și doamnele.

x **Norocul lui Kiss e mare!** Se știe toată lumea că planul loteriei de clasă magy. ofere câștigurile cele mai favorabile lângă câștigurile mari, mai sunt alte câștiguri mici, și mai ales că jumătate din losurile adăcă tot al doilea câștigă, aceasta e cauza toate straturile societății mari, își încearcă rocul. Mi și mi de oameni sau îmbogățirea calea aceasta. Tragera I clase a losurilor

Dacă doriți o față frumoasă, fragedă și încântătoare, atunci folosiți „Crema de lapte de benzoe” a lui Karpati.

de 15 ani preparată și recunoscută ca nestrucătoasă, și face să dispară atât la copii cât și la oameni mari orice necurățenie de pe față, dejerătura și boalele de piele. Prețul 1 cor.; La comandă de 6 cor. se trimite porto-franco.

Se ca-pătă la **Kárpáti János** (fost farmacist în Arad, Boros Béni) peste drum de stațiunea motorului. Se mai capătă în drogherii și parfumerii.

fi în 19 și 21 Novembre. Faceți o încercare frumoasă și cumpărați losuri dela banca bine cunoscută de avantaioasă a lui Kiss, Budapest, Josuth Lajos u. 13 căci cumpărătorii sunt seriosi aici prompt și conștiincios și findcă noro- și la Kiss e mare!

Leac sigur împotriva boalei de porc, pre- un pachet de încercare 36 de fil. **Fără căldură** se poate face în timp de 5 minute omul cel mai materie pentru i l. 32 de fil. pentru un litru de cognac 40 de fil., un litru rachiu 20 de fil. La fiecare flacon se alătură modul de întrebuințare.

Cremă de lapte de ghiocel astăzi cel mai bun ac pentru curățitul pielii și a tenului, curăță de pistriu în timp de trei zile și o face bă și catifeletă.

Văpșeaua de păr Neril. După o întrebuințare aprumată părului cea mai frumoasă culoare originală, bălaie, brunetă sau neagră.

Dulapuri pentru farmacii de casă, articole de agricultură în prețurile cele mai ieftine.

Teate de vânzare la **Fekete Mihály,** dro- herie, Targu-Murășului (Marosvásárhely, Szé- nényi-tér).

Putere! Viață! Precum planta are nevoie ploaie așa și corpul omenească are nevoie de ceva ce să l' apere de influențele streine, ce să apere sănătatea și să i-o susțină, să-i des- calte puterile. Fiecare cap de familie în bu- resul sănătății lui, al soției și al copiilor, trebue și încă mereu la îndemână celebrul „Spirit de sare de putere“ (Erő sóborszesz, despre al- rui efect miraculos dovedesc mii de scrisori de recunoștință. Se capătă în tot locul cu 30 fill. 40 fill. 1 și 2 coroane sticla, mai practict însă dacă se comandă 10 sticle mici, cari se trimite cu rambursă cu 3 coroane din partea fabricantului Kosmos laboratoriu, Győr, sau se trimite și după avansarea acestei sume.

Vedem cu bucurie, că o fabrică cunoscută din Viena desvoaltă în țara și anume în Sopron mare activitate, de unde ese în circulație, ca fabricație din țară bine cunoscutele tuburi de **Iacob Antinicotin la Fleurette,** Felicităm bucurie această înaintare a industriei din țară, cu atât mai mult că numai avem nevoie cumpărăm cu banii noștri marfă austriacă. Comandăm în atențiunea cetitorilor noștri anunțul de azi, referitor la aceasta.

Economie.

Pădureți de vânzare din grădinile statu- ul. In grădinile și în școalele de pomi ale statu- ului se va vinde aproape un milion de pădureți, oltoi, pomi, arbori și arbuști economici și de de- corațiune. Oltoii de clasa I se vor vinde cu 60 filleri, cei mai slabi cu 30 filleri, oltoii de calsini și perseci cu 40 filleri, arbuștii cu 10 filleri, sadale de oltoii cu 4 filleri bucată. Prețul pădureților variază dela 10—40 cor. mila, iar prețul arborilor de decorațiune dela 10—30 cor. mila. Câte un proprietar poate cumpără numai câte o mie de bucăți. Prețurilor, învățătorilor, notarilor, amploia- ilor de stat și țaranilor se vor face prețuri cât se poate de reduse. Rugărilor sunt a se subșterne până la 15 Decembrie. Suplicelul este a se ală- tură un conspect despre solul și numărul pomil- lor ceruți. Acest conspect trebuie să se subscrie din partea protepretorului. Școalele de pomi comu- nale primesc gratuit sămânțe, pădureți și oltoi, dacă își înalteaază petițiunile până la 1 Ianuarie 1909.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta. Budapesta, 7 Noembrie 1908.

INCHEIEREA la 1 ORĂ și jum. :

Orn pe Oct. 1908 (100 klg.)	24 84—24 86
Sicăr pe Oct.	20 48—20 50
Cucuruz pe Mart.	14 94—14 96
Ovăș pe Oct.	17 02—17 04

Prețul cerealelor după 100 klg. a fost următorul

Orn nou	
De Tisa — — — —	24 K. — 25 K. 60 fill
Din comitatul Albel —	23 > 80—25 > 15 >
De Pesta — — — —	23 > 85—25 > 20 >
Bizățenesc — — — —	23 > 90—25 > 60 >
Bacia — — — —	23 > 90—25 > 45 >
Sicăr — — — —	19 > 75—19 > 90 >

Orzul de nutreț, cvallt. I.	16 > 05—16 > 20 >
de cvalltatea II.	15 > 70—15 > 95 >
Ovăș de I.	16 > 85—17 > 15 >
de II.	16 > 35—16 > 65 >
Cucuruz vechiu — —	17 > 80—18 > — >

BIBLIOGRAFIE.

Revista „Ramuri“.

Cunoașteți povestea. Un tânăr ce n'a trecut școale medii; un suflet ce sboară în încrederea sa, finzând alte ținte, decât aceia lume căreia-i mai bine a se îngriji de lăcașul de lut a-l suflutului, decât de suflet însuși; o inimă care bate de câte ori profesorul îi vorbește de multe in- famii, hărțueli din literatură, de cele mai multe ori de umilitoarele legături ce există între un editor-proprietar sau director de reviste și între scriitori. Senine momente în care acel tânăr se hotărăște să ia alt nume și să apară, nu pentru a stărnești valuri, ci a vorbi ce lui care înțege, unuia sau altuia dintre cei de o seamă și mai ales a vorbi inimilor tinere și nădăduitoare.

Hotărârea-i firmă și-o propagă altui tânăr, care-l ajută. Apar întâiele pagini complete, tânărul su- ride: se simte stăpân, aude par'că întrebările ce și-le pune un cetitor: ce caută asta? I: sprin- jine cineva? Va apărea mai mult decât acest num- măr? O fi mai mult decât o încercare?... Mai mult decât o încercare își răspunde tânărul, nu s'a pornit totdeauna din puteri hotărâte, din nune cunoscute ori din palate pe cari falfăesc steaguri; puterile se câștigă în luptă...

Credința de multe ori a fost stimulul faptei! Tânărul nostru e recomandat într'o bună zi unui scriitor pe care l admiră.

— Uite am scos o revistă, nu ai fi bun să contribui cu o poezie, ceva?

— O să vedem, că vezi azi atâtea intrigi și prejudiții..., dar, ai fost la M..., el cred, că ar fi aplicat pentru așa ceva... Cunoștința s'a făcut... Seninul unei nopți îi intrunește, e încheagă pă- rerile în aceiași hotărâre, le șoptește un ideal, le leagă ambiția de tine i modești de frumoase re- zultate. Se putea să aducă mai mult o singură întâlnire?

Revista pornește, tăindu-și cale, câștigându-și pe cei mai de seamă scriitori...

Aceasata a fost soarta revistei „Ramuri“, și aceste sunt cele mai bune a spicii pentru izbânda unei reviste. Unele reviste plec din sala de pri- mire a vre-unui ministru, altele sunt sprijinite de oameni cu dare de mână sau de pa tid. „Sămă- nătorul“ a plecat din Tovărășia dlor Coșbuc, Vlăhuță, Gorun, cele mai de frunte valori literare, a trecut prin viguroasa conducere a dlui Iorga... acum trăiește pe seama unei chemări îndeplinite, din amintirea unei glorii din trecut: o fâșie de lumină în urma unui meteor...

„Ramurile“ vor trăi... o criză trage cu sine câte o jertfă, câte un cuvânt de îmbărbătare — și cât nu face un cuvânt de îmbărbătare a dlui Iorga!... Ce frumoasă unire a tuturor elementelor bune visătoare și frumose grăitoare a Craiovei în comi- tetul de redacție!

Ne aduce aminte cercul „Junimea“ unde încă se petrecea, dar se puneă și multă ironie în ris, se jigneă prin câte o nechibzuială un suflet sim- țitor și tăcut ca al lui Eminescu... Această grupare din Craiova încă își ține ședințele ei, la acel dintre membri care are o încăpere mai largă sau are, acum iarnă, căldură în odaie; „șe lința“ — în lipsa altui cuvânt — în care se cetesc manuscrise se iscodesc puncte din „Cronică“, se pregătește „poșta Redacției“, se netezește, prin cotizații, vre-un neajuns financiar... se discută „ieșirea“ vre-unui „rătăcit“ — de cari avem și noi — se- rios și demn până ce unul mai șugubeț ridică glasul: „Țara noastră pier, dlor, dușmanul ne ingenuchiază...“ își mai aduci aminte V... ce ca- raghios eră. Un altul își rostește „epopeia“ despre „tipuri“ și... numărul viitor al revistei e asigurat.

Nici aici nu lipsesc însă încercările de distru- gere. Dlui Făgețel, cel mai tânăr, inițiatorul și cheagul grupării, nu odată i-se pune în vedere, de tachism, o plată grasă și o bursă pentru străi- nătate pe când va ajunge acesta la putere, dacă va părăsi „Ramurile“ și se va mută la ziarul local tachist. Toate aceste sunt mal mult o întărire a convingerii acelor tineri, o întărire a credinții că

numai calea apucată de dl Iorga poate duce la curățenia moravurilor și la mântuire.

Această credință a lor, avântu tinerec, care promite a da dimensiuni mai mari revistei, cola- borarea celor mai mulți și celor mai buni dintre scriitori la ea — ne face să recomandăm publi- cului românesc „Ramurile“. P. Iazmin.

Viața românească. — A apărut Nr. 9 al aceste reviste escelente cu următorul sumar:

Constanța Marino, Natalita. — H. Th. Ște- fănescu, Arpegii, Cantilena, Ladrigal (versuri). — Dr. P. Cazacu, Holera. — Matilda Poni, Re- signare (versuri). — Mihail Sadoveanu, Povestea cu Petrișot. — C. Sărcăleanu, Conte L. N. Tolstoi. — Spiridon Antonescu, Cronica ar- tistică (Invățământul artelor frumoase) — Al. Tzigara Samurcaș, Cronica artistică (Mănăstirea Proboța, cu 6 ilustrații) — I. G. Duca, Cronica externă (Criza orientată în România). — Taras- con, Cronica veselă (Caleidoscop). — Vasile E. Moldovan, Serisori din America. — Alexis Nour, Scrisori din Basarabia. — Gt., Viața ro- mânească în Bucovina (Chestiuni politice) — I. Russu-Șirianu, Scrisori din Ardeal (Teatrul român, Proiectul lui Andrassy, Voci maghiare, Chestiunea naționalităților). — P. Nicanor & Co., Miscellanea (Din Bucovina, Incheierea unei polemici. Din Basarabia, Sentințe critice, Cometa).

Recenzii; — Revista Revistelor. — Mișcarea intelectuală în străinătate. Bibliografie.

A apărut: „Românul din Ardeal“ revistă lito- rară ilustrată, anul I, nr. 2 cu următorul cuprins: 1. I. Cioica-Abrud, Din țara moților (amintiri) 2. Radu D. Rosetti, Contrast (poezie) 3. Al. Cazabaru Pentru dreptate (ouveletă). 4. Ioan Miulescu, Romanța cânturilor mele. 5. Mihail Sfetcu, Ce- țății neamțului (Sonet). 6. D. St. Vasilescu-Portos, Iubire apasă (poezie). 7. Constantin Dimeca, Istoricul redeșteptării naționale a românilor din Macedonia. 8. Mihail Negru, Sic transit (poezie). 9. Victor Eftimia, Izvorul uitării. 10. D. St. Va- silescu-Portos, Vae victis (Șchiță). 11. Donar Mun- teanu, Imagini sumbre (poezie) 12. D. F. Serisoare din Ardeal. 13. Al. H. Bacium, Noapte de toamnă (pastel). 14. Deva, Temnița din Seghedin. 15. Șt. Ilie Vasilescu, Dulceață de prune (anecdota). 16. D. Nichisor, Cărturăreasa (comedie). 17. Barbu Lăutarul, Din framșele cântecului nostru. Bi- bliografie. — Ilustrațiuni. Abonamentul în Româ- nia pe un an 6 lei, pe 6 luni 3 lei. În străinătate pe un an 9 lei, pe 6 luni 5 lei. Redacția și Administrația: str. Framoasă nr. 39 București.

Poșta Administrației.

Dl Dr. I. P. Comlăuș. Abonamentul D-v. e plă- tit până la finea anului curent.

Dlul E. Murgu, Chitighaz. Adresa cerată e: Herz- feld Gyula, Arad. Zsidótemplom épület.

Redactor responsabil Constantin Savu. Editor proprietar George Nichin.

Copii șubreți

se 'nsănătoșează repede, dacă iau Emulsiunea SCOTT. Ameliorarea se observă deja după prima dosă. 12

Emulsiunea SCOTT

e așa de dulce ca smântâna și bol- navii o iau cu plăcere și o digerează și atunci când nu poate suportă lu- tele. E știut de toți că medicii reco- mandă cu cea mai mare căldură

Emulsiunea Scott.

Prețul unui flacon veritabil 2 cor. 50 fill.

De vânzare în toate farmaciile.

La cumpărarea Emulsiunei a se lua seamă la marca metodului SCOTT — care este pescarul.

Un candidat de avocat

cu praxă

află aplicare pe lângă condițiuni favorabile în cancelaria subscrisului.

Seini, 5 Noemvrie 1908.

Dr. Aurel Nyilvan, adv.
Seini — Szinérváralja.

Prețul cărnurilor

Am onoare a aduce la cunoștința on. publică că începând cu ziua de azi, am scăzut prețul al cărnurilor:

Carne de vită îngrășată:

1 kg. carne de vită îngrășată partea dinainte 48 cr. 1 kg. carne de vită îngrășată pentru supă 60 cr. 1 kg. carne de guliș 56—60 cr. 1 kg. carne de friptură, roșbraten pulpa de sus, piele albă 68 cr.

Carne de vițel bătrân:

1 kg. carne de vițel bătrân, partea dinainte 48—52 cr. 1 kg. carne de vițel bătrân partea dinapoi 64—68 cr.

Carne de vițel tânăr:

1 kg. carne de vițel tânăr partea dinainte 68 cr. 1 kg. carne de vițel tânăr partea dinapoi 88 cr.

Carne de porc:

1 kg. carne de porc 72 cr. 1 kg. cotlete de porc 80 cr. 1 kg. untură curată topită 68 cr. 1 kg. slănină 70 cr.

Solicitând părțirea „moratului public sunt

cu acosebită stimă:

George Farkas

Arad, strada Forray, (în casa lui Kristyory).
Lângă magazinul de bere a lui Deutsch.

Economisește multă

oboseală, timp și lemne

fiecare menajeră care spală rufele cu

pravul de săpun

pentru spălat

arătat de mine, și rufele se fac curate și albe ca zăpada. La fiecare pachet e adăugat și un prospect.

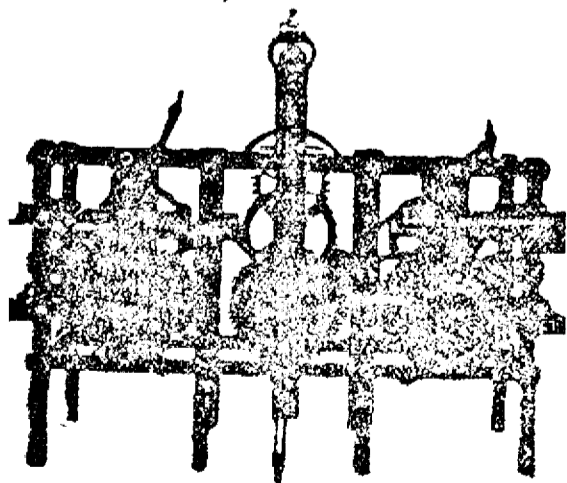
Prețul unui pachet 24 fileri și 12 fileri.

Se găsește la

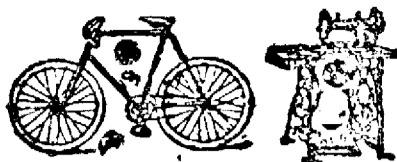
Stefan Knezevits, Temesvár

Fabrik, Hauptgasse 25, „Zur Salzmühle.

MEZEY DEZSO, clasornicar de turnuri.
ORADEA-MARE, str. Szent János nr. 820.

Am onoare a strage atenția on. publică asupra atelierului meu clasornicar de turnuri unde se fabrică clasornice excelente al căror mecanism a fost premiat la mai multe expoziții, cu roatele principale făcute din metal roșu, cu fuse separate mobile, cari înlesnesc tragerea clasornicului și sârma care ține greutatea e din fer tin-cuit provăzută cu suluri de fer și cu șuruburi cari regulează pendula. Mă aștept a arangea clasornice de turn gata, pe lângă garanție și responsabilitate, despre mergerea exactă a clasornicelor garantez.

Katzki Antal

atelier mehanic de mașini de cusut și biciclete
Temesvár, Belváros, Lonovics-u. 6 sz.
(Intrarea prin partea străzii Jenő főherceg).

Se angajază să repare și să procure *mașini de cusut, mașini de împletit ciorapi, biciclete motoare, automobile, gramofone și mașini de scris, precum soneri electrice și repararea telegrafelor de casă și introducerea lor.* — Ține în deposit *mașini de cusut nouă și biciclete,* tot așa *gramofone și părți separate de mașini de cusut și biciclete.*

Mare asortiment în plăci românești pentru gramofone cu diametru de 25 cm., 4 cor. 50 fil.

Preț curent gratuit și porto franco. —

Este în general cunoscut, că

Electricitatea

folosită în forma și puterea adevărată este în prezent cel mai sigur factor vindecător, în special în cazuri de nervozitate, neurastenie reumatism, dureri de spate și cap, dureri de stomac și intestine, slăbiciune de inimă, paralizare

etc. și tot felul de slăbiciuni.

Aceste două favoruri sunt împreunate în cel mai genial chip în **ELECTRO-VITALIZER**-ul nostru.

De simțiți dar, că vă e sănătatea atinsă, că vă dispar puterile, nu întârziți a vă adresa cu toată încrederea instituției noastre condus de medici și dacă trimiteți cuponul acesta, primiți în plic închis gratis și franco, opul nostru bogat ilustrat, despre: „Tratamentul electro-terapiei-moderne”.

Inst. de consult. med. Elektro-Vitalizer
BUDAPEST, Károly-körút 2 félem. 51.

Di Gavril Herezeg din Karácsond, scrie:

Folosirea de 6 luni a aparatului Electro-Vitalizer mi-a scăpat pe soacră-mea de următoarele suferințe: nervozitate, dureri de cap, bătăi de inimă, oboseală, lipsă de apetit și de simțirile de spaimă; pentru ceace prea st. Die Doctor vă sunt dator cu cea mai mare recunoștință. Aparatul îl voi recomanda cu cea mai mare căldură. Vă dau voie a da această epistolă publicității, căci conținutul ei corespunde pe deplin adevărului.

Cupon pentru carte gratuită.

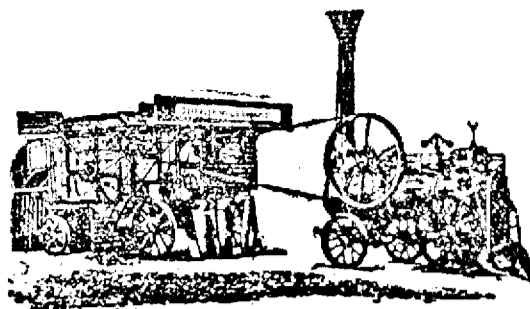
Instituția de consultații medicale „**ELEKTRO-VITALIZER**”
Budapest, Károly-körút 2, félemelet 51.

Vă rog să-mi trimiteți gratuit și porto-franco în plic închis opul despre

Un tratament asupra electro-terapiei-moderne pentru domni, pentru dame.

Numele

Adresa

Provisiuni de mașini cu vapori
LOCOMOBILE

făcător de jirezi de pais

în formă întrebuintată și cu dregere

se pot căpăta pe lângă condiții de plată foarte favorabilă la firma

SEIFRIED HUG

BUDAPEST, V., str. Katona József 17.

Szeszák F. és Fia

fabrică de trăsuri aranjate cu electricitate
Kolozsvar, Malom-u. 12.

Mare magazin de trăsuri, care îndeșteplinește
— ori-ce pretenții; atelier de reparare

Fabrică de calese asortată cu toate mașinile
nele moderne tehnice.

În Cluj și jur e unica fabrică, în care se pregătesc
care parte a trăsorii: fabricăm roate, facem lăcuș
de fierar, pielar și de lustruit sub
cerea mea personală, cu prețurile cele mai modeste.
Ținta noastră principală e: lucrare bună și solidă
ieftină. — Serviciu prompt. — Răspundem imediat
comandelor din provincie.
Recomandăm diversele părți de trăsură, cari se vând
numite „mântuitoare de norolu” cu șezutul închis.
Fondat în 1870. — Preț curent gratis.

NOXIN

cea mai bună cremă de ghetă

NOXIN

cu cheia patentată

Se poate căpăta în toate prăvăliile și mai

The „Noxin” Co.

HOCHSINGER TESTVÉRE

Budapest, VI.

1.000,000

(Un milion coroane)

	Coroane
1 premiu	600000
1 câstig	400000
1 »	200000
2 »	100000
2 »	90000
2 »	80000
2 »	70000
2 »	60000
1 »	50000
3 »	40000
3 »	30000
6 »	25000
9 »	20000
13 »	15000
44 »	10000
61 »	5000
22 »	3000
475 »	2000
961 »	1000
1635 »	500
165 »	300
39675 »	200
5325 »	170
5325 »	130
8765 »	100, 80, 40
62.500	câstig și premiu

Alois 67307	Brenduzia 18261	Frideric 4207	105184	Iason 19111	Martin 67803	Sandru 68743
Albert 92323	Dănilă 4967	Filip 94922	106184	Ionita 93340	Matei 27937	Sarolta 54414
Alfonzo 90797	David 21357	Gabor 107492	107492	Iosif 106029	Malvin 48191	Sebastian 93396
Alfred 2322	Demetriu 108386	Gabriela 21508	21508	Iudita 95327	Matilda 67642	Simion 17020
Alice 21525	Demian 670	Gaspar 96834	96834	India 92310	Macavei 8356	Stefania 78469
Amalia 39577	Dionisiu 8233	Gedeon 106030	106030	Iuliana 119166	Melinda 39729	Stanislaw 8225
Ambrosiu 13262	Dionisiu 8233	Gică 18513	18513	Kálmán 93398	Mihai 108003	Stanislaw 106171
Andor 105992	Desideriu 92327	Grigorie 8303	8303	Kamill 106185	Mihai 18518	Sidonis 94901
Andrei 94210	Do ninie 100962	Geza 91517	91517	Karolin 95349	Mihail 48157	Sandea 90947
Ana 67336	Dora 8185	Gina 21075	21075	Károly 108102	Miclea 63468	Tamas 38888
Antoniu 2302	Dorotea 21352	Gizela 18690	18690	Kázmér 92348	Micsa 8151	Tom 108118
Antonla 16889	Dimitrie 27119	Geza 91517	91517	Katalia 107696	Milan 39468	Teofil 96064
Aurora 21374	Domitian 10484	Gizela 18690	18690	Kelemen 95340	Mauricu 67622	Teodor 67321
Armin 108037	Eberhard 92477	Gustav 94212	94212	Klara 1084012	Nita 102284	Teozia 22256
Arnold 93329	Edita 107248	Ghenadie 100960	100960	Klotild 93337	Nandor 46789	Terca 90404
Aron 7476	Edmund 14738	Guido 19106	19106	Konrad 108057	Natalia 29597	Tihamer 17025
Arpad 12717	Eduard 4213	George 8301	8301	Kornelia 119442	Nerva 90424	Titus 32058
Arthur 21070	Elena 94923	Gavril 92308	92308	Kornel 108391	Neil 79845	Tiberiu 91339
Atla 26335	Eleonora 27125	Ganea 219145	219145	Kristof 92347	Nestor 13552	Tibetan 67634
Augusta 107480	Eleonora 27125	Gherguta 3338	3338	Kristiana 107193	Neti 91087	Tobias 39579
Aurel 96066	Eliade 17727	Hedvig 95350	95350	Ludovic 21378	Nina 84291	Todor 57527
Aurelia 19115	Ela 94947	Helena 13249	13249	Ladislav 34085	Olga 94227	Ulric 68015
Bălaș 5208	Elvira 28138	Henric 8309	8309	Lazar 73367	Oliver 21075	Urban 22222
Balint 21358	Elza 108397	Herman 107451	107451	Lenard 94210	Orban 108041	Valentin 90779
Bandi 67874	Emanuel 8125	Hermia 73360	73360	Lenca 92491	Ofelia 20059	Valeria 3365
Bărnăbas 8466	Emil 94987	Horia 90797	90797	Leon 21358	Otilia 4204	Vencel 119440
Beatrix 13569	Emilia 92489	Horat 102204	102204	Laura 13668	Onoriu 13028	Vendel 21398
Bela 95005	Ema 17023	Ibida 38815	38815	Leontin 106196	Oto 78848	Verona 94913
Benedict 107227	Ecaterina 60142	Ida 79340	79340	Leonora 64617	Paul 8331	Veronica 87617
Beniamin 39500	Erna 96085	Ignie 9804	9804	Lilia 616	Paula 95025	Victor 7477
Bernat 51485	Ernestin 44739	Ileana 54793	54793	Livia 94923	Petru 33808	Victoria 67326
Berta 90710	Ernan 110545	Ilie 94933	94933	Livia 51200	Plutina 102143	Vilma 24798
Bertalan 8338	Ervin 93377	Ilma 106048	106048	Lorant 39814	Petrian 94205	Vilhelm 13284
Bertold 78263	Ellisabeta 22195	Ileana 39499	39499	Leopold 41643	Pantelle 68004	Vince 34291
Blanca 24770	Etel 8159	Ieremie 21074	21074	Laurentiu 3355	Rachel 2334	Wladimir 93343
Bodorel 91525	Eugenia 57514	Irina 94236	94236	Lucia 78456	Rafael 90698	Zoltan 197453
Boldijar 102535	Eva 23137	Irina 94236	94236	Ludmila 50555	Regina 20565	Zeno 8239
Bosbală 24798	Fabian 16519	Ivan 91521	91521	Lucas 18615	Renea 41636	Zosim 54779
Cristian 13284	Fani 39737	Iorgovan 108042	108042	Ludvig 5224	Rezi 8144	Zora 37755
Cornelia 84291	Felicia 8279	Ivor 108400	108400	Luiza 92334	Richard 48158	Zsuzsanna 90660
	Felix 13696	Izabela 21372	21372	Magda 108105	Robert 68473	

Comandele rugăm să se facă cu întoarcerea poștei ca să nu se vîndă numerile ccurute.

Lozurile de clasa I.

Prețurile:

Optime	1.50 corona
Pătrime	3. — "
Jumătate	6. — "
Intreg	12. — "

Tragerea:

novembrie 19 și 21

Tessék kívágni és címünkre beküldeni:

MEGRENDELÉS.

Kiss Károly és Társa bank részv. társ.

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 13.

Sziveskedjék nekem a XXIII. sorsjáték I. osztályára a sorsjegyet, hivatalos tervet és majd nyaromány jegyzőket küldeni.

— A sorsjegy árát: — } mellékelve bélyegeken küldeni.
 — kor. — } egyidejűleg postautalványon küldöm.
 — fill. — } kérem utánvételezni.

(A meg nem felelő módot sziveskedjék áthuzni)

Név: _____
 Lakhely, utca, házszám: _____
 Utolsó posta, (megye) _____

ZA

eni ter.

prăgini de, fer
mente de fer,
gătit, sârme și
arșeu, furci de
ucătărie de fer
ite. o o o

m „Wermorel“.

revolvere - -
și recvizite de
cat. o o o

mașini agricole.

oțel sistem Sack, ma-
grape, tăietoare de pae
e. Mare magazin.

calitate în plăci de catran
asfalt pentru acoperit casele.

în provincie se îndeplinesc punctual.

604.

Telefon Nr. 604.

firmă românească.

Medica
pentru
păru

se trimite
2-15 Cor. Cu r...

AVIZI!

Am onoare a aviza on. public atât din provinciă, cât și din loc, că primesc tot felul de lucrări în branșa mea

În atelierul meu de pantoferie,

care deși există abia de un an a câștigat multe recunoștințe și e asortat cu tot felul de ghețe fason nou de Paris și englezești, executate cât de fin. Tot asemenea lucrez ghețe pentru picioare bolnave specialități în ghețe de chelneri și tot felul de reparaturi cu prețuri moderate cât se poate de prompt

Mare deposit în creme de ghețe și tocuri de gumă veritabile englezești.

Solicită spriginul on. public

ZIMMERMANN JÁNOS

atelier de ghețe

Arad, Str. Deák-Ferencz Nr. 10.

Cele mai bune mașini de cusut de azi sunt

PFÄFF

Mersul ușor fără șgomot. Ediție de gust. Durabilitate fără seamăn. În întrebuințarea cea mai eficientă, cea mai practică pentru broderie artistică. Se pot căpăta în magazinul lui

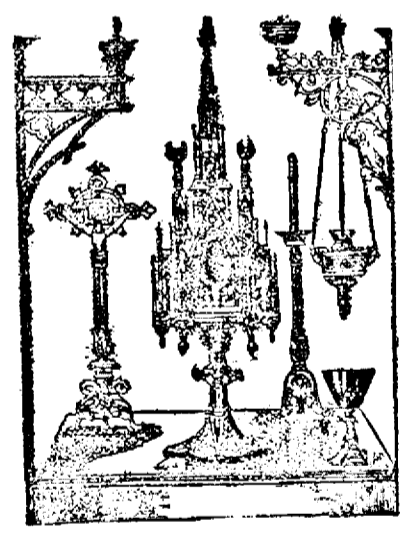
Hammer Vilmos

Maestru de electricitate

Arad, Szabadság-tér 7. Telefon 96.

Dipl. de onoare Lovrin 1902. **SZUBOTHA SÁNDOR** Medalia de aur Timișoara 1891.
pregătitor de odăjdii și adjuturi bisericești.

Intemeiat la 1883 Telefon pentru comit. și oraș 488.
Liferantul excel. Sale episcop Dessewffy din Cenad.

TIMIȘOARA-CETATE

în colțul străzii Lonovics și Jenő főherceg vis-à-vis de hotelul «Hungaria».

Recomandă magazinul său bogat în atențiunea binevoitoare atât a preoțimei cât și a acelor, cari voesc să cumpere pentru biserici capele, sau societăți de înmormântare

odăjdii, steaguri, cruci
statue sau altfel de ajusturi bisericești

tot astfel marele său asortiment pentru materiale necesare la formarea ajustărilor bisericești.

Pentru liferările mele iau răspunderea
Servesc bucuros cu catalog ilustrat.

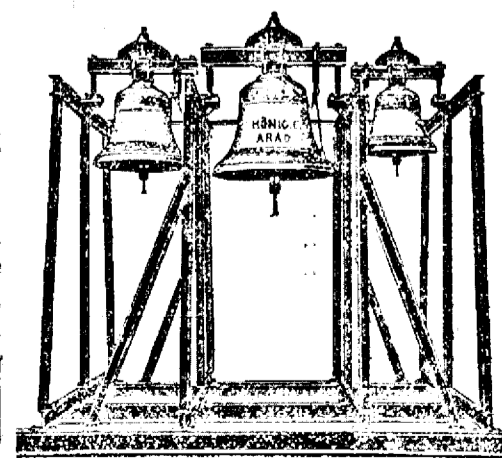
Frideric Mönig

turnătorie, fabrică
clopote și metal.
jată pe motor de v

Arad, strada Rakoczi Nr. 11-28.

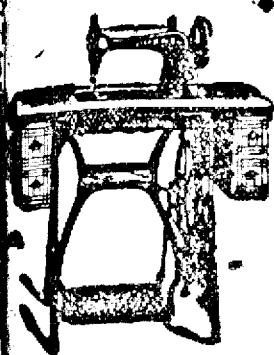
Fondat la 1844

Premiat la 1890 cu cea mai mare medalie de aur

Cu garanție pe mai mulți ani și pe lângă cele favorabile condiții de plătire — recomandă clopotele cu patentă ces. și reg. invenție proprie, cari au avantajul că față cu ori-ce alte clopote la turnarea unui și aceluși țesut și cu șunet adânc — se face o economie de 20% la greutatea metalului. Recomandă totodată clopotele ce se pot învârti și postamente de fer, prin a căror învârtire bunișor clopotele se pot scuti de crepat chiar și în caz de mari clopote se pot trage fără să se clătine turnătorului comandă apoi transformarea clopotelor vechi în clopote de fer, ce se poate învârti cum și turnarea din metal potelor vechi, sau schimbarea lor cu clopote noi lângă o suprasolvire neînsemnată.

Liste de prețuri și cu ilustrațiuni la dorință se trimit gratis.

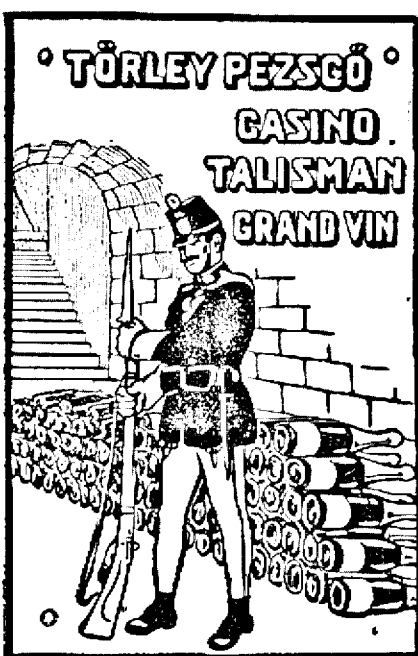
Ocazie extraordinară.

Mașini de cusut noi de tot, Singer cu braț înalt 27 fl. cu suveica în formă de roțiță 40 fl. cu 5 cutii și suveică de roțiță 50 fl. cu cinci cutii centralolint executată

perfect, fără șgomot 55 fl. centralolint fără șgomot, cu patru cutii, un decor frumos de odă 65 fl. se expediază dela Krausz Henrik, Budapest, IV., Veres Pálné-utca 40. földszint 5.

Correspondența mă rog să se facă în limba germană sau maghiară.

Expediez cu preturi moderate tot felul de mașini industriale: cu garanție de 5 ani.

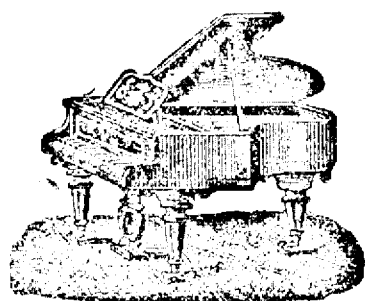

TÖRLEY PEZSGŐ
GASINO
TALISMAN
GRAND VIN

„Ce! — „Papa a dat voie! Căci sunt veritabilele tuburi de cigarete antinicotin în cutie de lemn!”

Atențiune! Numai cu marca „Jacobi” e veritabil!
Fiecare cutie de lemn conține o carte magică interesantă.

Piane și harmonice.

In salonul de piane

F. A. Kauffmann

Sibiu, Gr. Ring 14

se țin piane numai dela firmele cele mai renumite

„Zeitter și Winkelmann“, Braunschweig.
F. Robert Reinhold, Viena. Belehrad, Viena.—
„Lanberger și Gloss“, Viena. Kotykievicz, Viena.
A. Petrof, Königrätz-Viena. Estey-Organ, Londra.

Reparaturi speciale solide și garantate.

Mare succes. *Invenție nouă.*

Dinții susțin sănătatea

căci sub influința lor stau organele mistuirei, cari ratural au înfruntat asupra sănătății. Fiindcă sănătatea e mai scump tesaur din lume, de aceea vă recomand noua mea invenție, care nu e frază goală ci vă dă o probă sigură

cosmetical de dinți „Hófehér“
a lui Nádler

care și cei mai negligeați dinți îi curată depărtându-le negreala sau gălbineala
îi face albi ca și zăpada

O singură experimentare adevărește, că „Hófehér“ e mai bun ca praful, crema și pasta de dinți, că nu e în el praf care să frece, care se pune pe gingei și între dinți și ducând smaltul de pe dinți produce dureri de dinți și de gingei. Nu conține săpun, ca altele.

„Hófehér“ e un lichid produs din sucuri de plante pe cale chimică, și are un gust plăcut.

Prețul unei sticle 1 cor. 50 fil., care ajunge 1—2 ani.

Se capătă la:

Nádler Lajos

ARAD, în depozitul din Andrassy tér 20,
Locul fabricii: Varjassy József utca 32, (casa proprie).

Sub scutul legii și patentat!

Negreșit să cetiți acest sfat!

Vestea bună se duce departe. Se potrivește această zicală și la „Spirtul de putere“ (Erősösborszesz), al cărui renume s'a lăsat în toată lumea, și a ajuns și la noi, de aceea și credem că e bine să o spunem și on cetitori, de ce e bine să se țină în credință în casa și de ce e atât de plăcut în toate părțile.

„Spirtul de putere“
ca paznicul sănătății!

„Spirtul de putere“
mijloc de a-și îngriji corpul!

Neînșurat sau nemăritată, ori familiați, în toate împrejurările e necesar să fie la casă un medicament, cu care se poate ajuta imediat în caz de boală. M-i ales unde sunt copil e nevoie de asemenea prevederi. Aci fi e cuiva rău, aci îl doare capul, aci are sgărceluri la stomac. Ce bun e în asemenea împrejurări „Spirtul de putere“, se uită numai la îndrumare și va ști imediat ce trebuie să facă. Se întampla aproape în fiecare casă, ca cineva să suferă de insomnie și nervozitate, sau suferă de reumă, gută dureri de spate, junghiri, alții au puterile slăbite, se simte slab, obosit, istovit. Dar teșinul de câte ori nu obvine? In asemenea împrejurări mai mult folosește ca orice „Spirtul de putere“, care numai că întărește vinele și musculatura, ci dacă se întrebunțează după prescriere, face servicii neprețuite.

Oficiantii tineri de multeori cad zdrobiți de oboseală și după istovire vine boală.

De aceea e recomandabil ca toți cari muncesc mult, seara și dimineața să și fricționeze membrele cu „Spirtul de putere“, tot asemenea pieptui și capul după aceea se simte parcă s'ar fi născut din nou și va putea săvârși lucrul îndoit ca până atunci.

Cine pleacă la voiaj să ia cu sine o sticlă și nu-l va părea rău. Cel puțin o sticlă de „Spirtul de putere“, să alba tot-deauna în casă, cu atâtea e dator omul, sănătății sale.

Cunoști pe cineva, care și-ar fi măsut deja corpul cu „Spirtul de putere“? Dacă da întrebați-l numai, cum s'a simțit după aceea par'că s'ar fi schimbat. Încă și bătrânii dacă și masează corpul cu acest spirit, simt că le revin puterile, tinerețea.

Ați văzut iarna oameni slăbănogi? Cum tremură și sgribură! Zău n'ar agriburi dacă dimineața și-ar fricționa neptul și spatele cu „Spirtul de putere“, care încălzeste tot corpul, iar vara-l răcorește și oprește transpirația. Ce neplăcut e dacă cineva asudă subțiori, picioarele și mâinile, de multorele aproape leșini de miros, dacă se spală mereu pe subțiori, pe mâni și pe picioare cu acest spirit, încetează asudarea și mirosul.

Dar gura unor oameni miroasă așa, că nu poți stă lângă ei. Aceasta provine de acolo, căci resturile de mâncare rămase în dinți tres în putrefacții, ceese nu numai că dă gurei un miros rău, ci trece și în stomac și aduce boală. De aceea în fiecare dimineață și după masă trebuie să se spele gura cu apă cu „Spirtul de putere“, atunci nu vor mai

fi dinți gănoși, nici dureri de măsele, va avea gust bun și miros plăcut în gură, va avea gâtlej sănătoși, iar la copli așa se pot preintimpina durerile de gât, îndamații de migdale și alte neplăceri. Nu trebuie să fim vanitoși, pentruca să ne îngrijim fața și părul, aceasta e numai o însușire bună. Cine își pune în apa de spălat „Spirtul de putere“ vor avea o față curată și fină, și dacă și spală părul cu asemenea apă, nu va mai avea mătreață, se face părul frumos, se face fin și se poate păstra până la adânci bătrânețe, împedează căderea și încurățirea timpurie.

Veritabilul „Spirtul de putere“ se poate găsi în tot locul cu 30 fil. 40 fil. 1 și 2 coroane sticla, să ne ferim însă de falsificare

numai așa să-l primim dacă pe sticlă e figura de sus de bărbat.

Singurul preparator e

„KOSMOS“ laboratoriu chemical în GYŐR.

De unde 10 sticle mici se pot capătă cu 3 coroane porto-franco, sau cu rambursă, sau prin anticiparea banilor.

PRIMA SOCIETATE DE CREDIT FUNCJAR ROMAN DIN BUCUREȘTI.

LISTA

De scrisurile funciare 4% și 5% ieșite la sorți la tragerea 19-a și a 54-a făcută în ziua de 16/29 Octomvrie 1909. Aceste scrisuri sunt ieșite la sorți cu euponul de 1 Iulie 1909 și se vor plăti al parți (sută în sută) la Cassa societății cu începere dela 1 Ianuarie st. n. 1909.

4 %			5 %															
à 5000 lei	à 1000 lei	à 100 lei	à 5000 lei					à 1000 lei					à 100 lei					
606	104	245	603	4132	7131	22342	1203	5619	11253	15382	22444	42194	63482	78661	113745	356	2072	270
626	114	265	613	4142	7141	22362	1223	5629	11263	16101	22464	46505	63492	78671	113755	366	2082	270
636	124	275	623	4152	7151	22372	1233	5639	11273	16131	22474	46515	66801	78681	113785	386	5203	270
656	134	285	633	4162	7161	23302	1243	5649	11283	16141	22484	46525	66811	78691	113795	602	5223	280
666	144	902	643	4172	7171	23312	1273	5669	11293	16151	22494	46535	66821	87504	115302	612	5233	280
676	154	922	653	4182	7181	23322	1283	5679	11502	16161	28104	46545	66831	87514	115312	622	5243	280
686	604	932	663	4192	7191	23332	1803	5705	11512	16171	28114	46555	66841	87524	115322	632	5253	280
907	614	942	673	4632	7507	23342	1813	5715	11522	16181	28124	46565	66851	87534	115332	642	5263	280
917	624	972	683	4642	7527	23352	1833	5725	11532	16801	28144	46575	66861	94306	115342	672	5273	280
927	634	982	693	4652	7537	23362	1863	5765	11542	16811	28154	46595	66871	94316	115352	682	5283	280
937	654	992	1224	4672	7547	23372	1873	5775	11552	16821	28164	48907	66881	94326	115362	692	5293	280
947	664		1618	4692	7557	23382	1883	5785	11562	16831	28174	48917	66891	94336	115372	809	5809	280
957	674		1628	5408	7567	24112	1893	5795	11572	16841	28184	48937	67301	94346	115382	819	5839	280
967	684		1638	5428	7577	24122	2103	6121	11592	16861	28194	48947	67311	94366	116101	829	5849	280
977	694		1648	5438	7587	24132	2104	6141	11801	16871	38101	48957	67321	94376	116111	839	5859	
997	4604		1658	5458	7597	24152	2113	7905	11804	16881	38111	48967	67331	94386	116121	869	5869	
2407	4614		1668	5468	8614	24162	2114	7935	11811	10891	38121	48977	67341	94396	116131	879	5879	
2417	4624		1678	5478	8624	24172	2123	7945	11814	17305	38131	48987	68351	103201	116141	889	5899	
2427	4644		1688	5488	8634	24182	2124	7985	11821	17325	38141	48997	67361	103231	116151	899	6306	
2437	4654		1698	5498	8644	26102	2133	7995	11824	17345	38161	53501	67371	103251	116171	906	6326	
2457	4664		1715	6102	8694	26122	2143	8101	11831	17355	38171	53511	67381	103261	116181	916	6336	
2467	4674		1735	6112	8708	26132	2144	8114	11834	17375	38191	53521	67391	103271	116191	926	6356	
2477	4684		1745	6122	8713	26142	2153	8121	11854	17385	39801	53531	67905	103281	116801	936	6366	
2487	4694		1755	6142	8733	26152	2154	8124	11861	17395	39811	53541	67915	103291	116811	946	6376	
2497			1765	6162	8743	26162	2163	8131	11864	18608	39821	53551	67925	106815	116821	956	6386	
			1785	6172	8753	26172	2164	8134	11871	18618	39831	53561	67935	106825	116831	966	6396	
			1795	6192	8763	26182	2173	8141	11874	18628	39851	53571	67945	106835	116841	976	6510	
			2302	6206	8773	26192	2174	8144	11881	18648	39861	53591	67955	106845	116871	986	6540	
			2312	6216	8783	31705	2183	8151	11884	18658	39871	53702	67975	106855	116881	1602	6570	
			2332	6226	8793	31715	2193	8154	11891	18668	39881	53712	67985	106865	116891	1612	6590	
			2342	6236	13307	31725	2194	8174	11894	18678	39891	53722	67995	106875		1632	7005	
			2352	6256	13317	31735	2406	8184	13104	18688	41214	53742	69704	106895		1642	7015	
			2362	6266	13327	31745	2416	8194	13114	18698	41224	53752	69714	111851		1652	7065	
			2372	6276	13337	31755	2426	8608	13124	20101	41234	53762	69724	111861		1662	7075	
			2382	6286	13347	31765	2436	8618	13134	20111	41244	53772	69734	111871		1672	7095	
			2392	6296	13357	31775	2446	8628	13144	20121	41254	53792	69744	111881		1682	8305	
			2406	6505	13367	31785	2456	8658	13174	20131	41264	62103	69754	111891		1692	8385	
			2416	6515	13377	31795	2466	8668	13184	20151	41274	62113	69764	112341		1912	8395	
			2426	6525	13387	38604	2486	8678	13194	20161	41284	62123	69774	112436		1916	8525	
			2436	6535	13397	38614	3104	8688	13715	20171	41294	62133	69784	112446		1922	8535	
			2446	6545	21608	38624	3114	8698	13725	20181	41621	62143	69794	113104		1932	8555	
			2456	6555	21628	38634	3124	9714	13735	20191	41631	62153	75609	113114		1942	8575	
			2476	6565	21638	38644	3154	9724	13745	21803	41641	62163	75639	113124		1952	8585	
			2486	6585	21668	42603	3164	9734	13755	21813	41651	62173	75649	113134		1956	8595	
			2496	6595	21705	42613	3184	9744	13765	21823	41671	62183	75659	113144		1962	8693	
			3302	6702	21715	42623	3194	9754	13775	21833	41681	62193	75669	113154		1972	21906	
			3322	6712	21725	42663	3702	9764	13785	21843	42104	63402	75679	113164		1976	21916	
			3332	6722	21735	42673	4286	9784	13795	21853	42114	63412	75689	113174		1982	21926	
			3342	6742	21785	42683	4296	9794	15143	21863	42124	63422	75699	113184		1992	25213	
			3372	6752	21795	42693	5113	11203	15153	21873	42134	63432	78601	113194		1996	25223	
			3382	6762	22302	46206	5123	11213	15322	21883	42144	63442	78621	113705		2002	25253	
			3392	6792	22312	46216	5133	11223	15332	22404	42154	63452	78631	113715		2012	25293	
			4112	7101	22322	46296	5143	11233	15342	22414	42174	63462	78641	113725		2042	27005	
			4122	7111	22332	47101	5153	11243	15352	22424	42184	63472	78651	113735		2052	27015	

DIRECTIUNEA